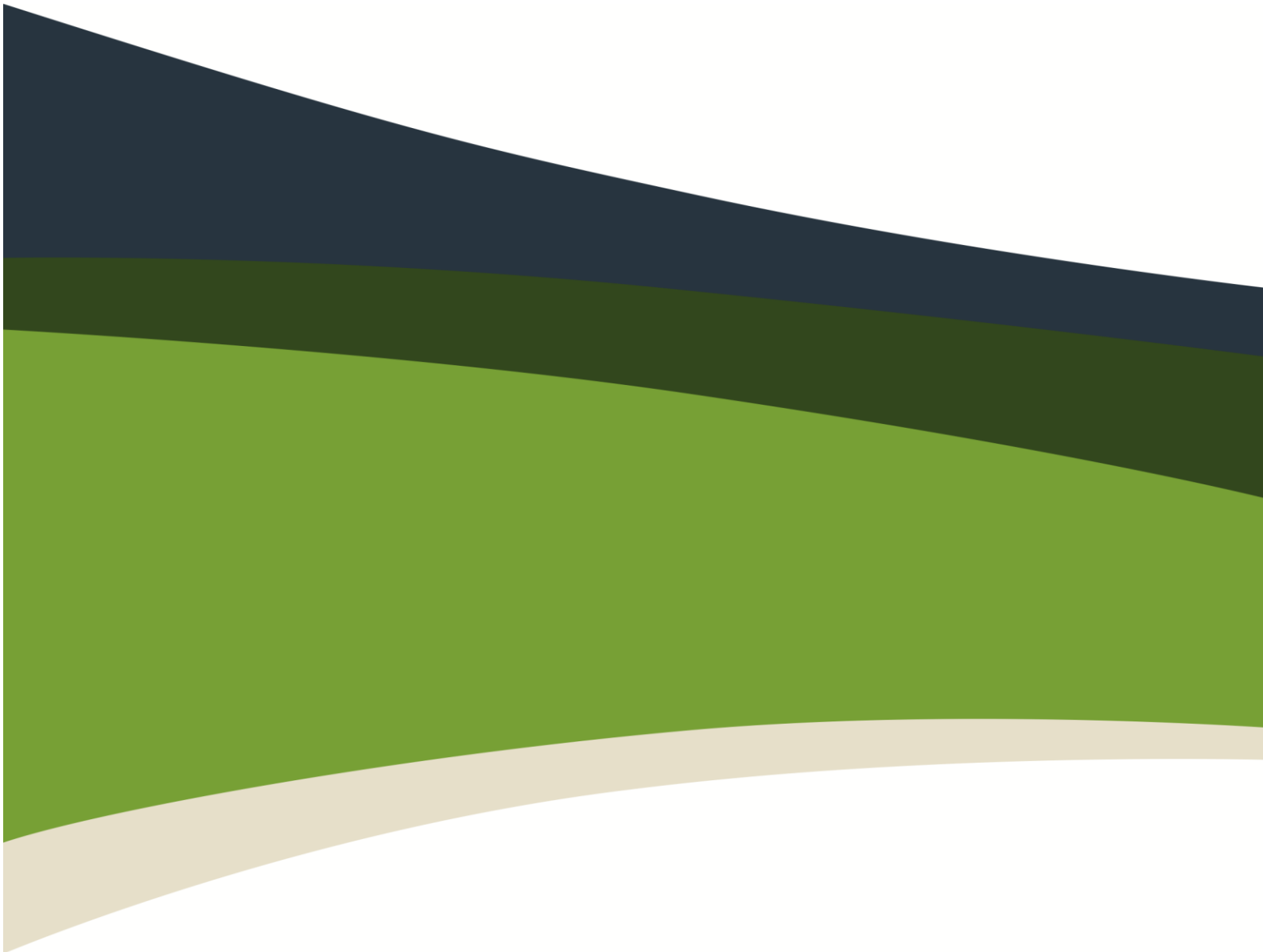

Najaarsnota 2023

Colofon

Uitgave Gemeente Wassenaar

Postbus 499 2240 AL Wassenaar

Inlichting: gemeente@wassenaar.nl

Inhoudsopgave

Inleiding	4
Programma's	5
P1 Veiligheid en Handhaving	5
P2 Mens en Maatschappij.....	8
P3 Bestuur en middelen.....	17
P4 Fysieke leefomgeving	24
P5 Natuur, klimaat en Mobiliteit.....	35
Bijlagen	45
Bijlage 1. Gedetailleerd totaaloverzicht wijzigingen Najaarsnota	46
Financiën.....	49
Financiële ontwikkeling per programma.....	49

Inleiding

Beste Wassenaarders,

Voor u ligt de Najaarsnota 2023.

De Najaarsnota is traditioneel het moment om de voortgang van beleid te monitoren uit de lopende begroting, het voortschrijdende financieel inzicht te actualiseren (o.a. de septembercirculaire) en voor het College een laatste mogelijkheid om begrotingswijzigingen in te dienen voor 2023.

Zo houden wij met elkaar de vinger aan de pols en kunnen we bijsturen waar nodig. Dit blijft altijd een uitdaging omdat de grootste inkomensstroom, de bijdrage van het Rijk, een paar keer per jaar wordt bijgesteld via de Algemene Uitkering van het Gemeentefonds.

Ten opzichte van de Voorjaarsnota 2023 is het saldo € 500.000 positief. Dat is goed nieuws maar slechts een tussenstand. Bij de jaarrekening 2023, wordt definitief de balans opgemaakt. Het College betreft de nu bekende mee-en tegenvallers bij de Kadernota 2025, waarbij u kunt rekenen op een structureel sluitende begroting in 2025, die goedkeuring van de provincie krijgt. Dat is geen keuze, maar noodzakelijk voor ons allemaal.

Het monitoren of de doelstellingen ook daadwerkelijk zijn behaald is dit jaar bijzonder; het College monitort of de voorstellen van het vorige College (2022-2023), dat slechts kort in functie was, zijn behaald. Veel maatschappelijke doelstellingen, die breed zijn gedragen in Wassenaar, zijn uitgevoerd of in uitvoering. Een klein aantal doelstellingen is vervallen bij het aantreden van het nieuwe College dat het Coalitieakkoord 'Koersvast, Open en Betrokken' uit 2023 als leidraad heeft.

Gelukkig bindt ons meer dan ons scheidt bij het oplossen van knelpunten in Wassenaar.

Binnen onze gemeentelijke organisatie, zetten vele medewerkers zich daar elke dag voor in, ongeacht de bestuurswissel in het dit jaar.

Met hartelijke groet,

Laurens van Doeveren

Wethouder Financiën, Economie en Sport

Programma's

P1 Veiligheid en Handhaving

Wat willen we bereiken ?

Bijdrage aan de Duurzame Ontwikkelings Doelstellingen/ Sustainable Development Goals

Visie

Een dorp waar mensen veilig en goed leven, wonen, werken en zich thuis voelen. Het hebben van een schone, hele en veilige leefomgeving is daarbij randvoorwaardelijk. De gemeente is zich goed bewust van haar eigen karakter binnen de regio en we dragen dit actief uit. Met behoud van hun eigen identiteit doen de 'internationals' mee aan onze samenleving.

Doelstellingen

1. Samen met partners toezien op de verlaagde maximumsnelheid van 30km/u.
2. Strenger handhaven bij bebouwing die niet in overeenstemming is met het bestemmingsplan en de verleende vergunning.
3. Blijvende aandacht voor aanpak ondermijning.
4. Versterking, verbinding, zorg, en veiligheid.

Wat gaan we daar voor doen ?

Belangrijkste resultaten 2023

1.1.01 Plaatsen flitspalen en smiley-borden waarop automobilisten hun snelheid kunnen zien

1.2.01 Er zijn genoeg ambtelijke capaciteit en middelen aanwezig om handhaving bebouwing adequaat te kunnen uitvoeren

Met de huidige capaciteit en middelen kunnen de (wettelijke) basistaken met betrekking tot de handhaving bebouwing uitgevoerd worden.

1.3.01 Er is genoeg ambtelijke capaciteit aanwezig voor blijvende inzet aanpak ondermijning

Op het gebied van de aanpak tegen ondermijnende criminaliteit zien we op dit moment geen knelpunten op het gebied van ambtelijke capaciteit. Op termijn kan onze actualisatie van het Bibob-beleid leiden tot een hogere hoeveelheid aan Bibob-toetsen, zowel bij Openbare Orde en Veiligheid (OOV) als bij de toepasselijke vakafdelingen. Breder gezien zien we dat in de ambtelijke organisatie de capaciteit op het gebied van de bestuursrechtelijke- en juridische handhaving onder druk staat. In het kader van de aanpak tegen ondermijnende criminaliteit is het essentieel om over voldoende en kundige handhavingsjuristen te beschikken om het bestuursrechtelijke instrumentarium adequaat te kunnen uitvoeren.

1.4.01 Sluitende regie op ketenniveau voor Zorg en Veiligheid

Op 1 september 2023 is de convenant Lokale Kamer getekend. Hiermee is het samenwerkingsverband tussen de domeinen Zorg en Veiligheid wettelijk geborgd. Er is in de Begroting 2024 een structureel bedrag opgenomen om het samenwerkingsverband voort te zetten.

Toelichting budget

Kosten functioneel leeftijdsontslag (FLO) Veiligheidsregio Haaglanden (VRH) (structureel nadeel 2023 € 45.000, vanaf 2024 € 35.000).

De jaarlijkse lasten voor de FLO voor medewerkers van de Wassenaarse brandweer die, bij de vorming van de Veiligheidsregio Haaglanden (VRH), daar in dienst zijn gekomen zijn voor 2023 begroot op € 130.000. De verwachting is nu dat de werkelijke lasten voor 2023 € 175.000 bedragen. Deze hogere lasten worden voornamelijk veroorzaakt door de cao-ontwikkelingen in de afgelopen jaren. De verwachting is dat de lasten voor 2024-2026 jaarlijks € 35.000 hoger zijn dan hetgeen nu in de meerjarenraming is meegenomen

Hogere baten leges Algemene Plaatselijke Verordening (APV) (incidenteel voordeel € 30.000)

De baten leges APV zijn in 2023 naar verwachting € 30.000 hoger dan begroot. De hogere legesinkomsten zijn met name het gevolg van opgelegde leges aan Liander in verband met werkzaamheden in de Langstraat.

Onderhoud en opslag strandpost Wassenaarse Reddingsbrigade (structureel nadeel € 28.000)

De jaarlijkse kosten voor onderhoud en opslag van de mobiele strandpost van de Wassenaarse Reddingsbrigade bedragen € 55.000. De kosten zijn echter op € 27.000 geraamd. De hogere uitgaven houden verband met het plaatsen van een nieuwe strandpost in 2020. Deze kosten zijn nog niet eerder structureel bij geraamd.

Wat willen we bereiken ?

Bijdrage aan de Duurzame Ontwikkelings Doelstellingen/ Sustainable Development Goals

Visie

Samen sociaal gezond! – sociale zorg is betere zorg

In beginsel is iedereen de baas over het eigen leven. Dat komt met een eigen verantwoordelijkheid voor een gezonde leefstijl, het zorgen voor morgen en het bewustzijn van de dingen die bij het leven horen. Inwoners staan samen sterker. Wassenaar bevordert de gemeenschapszin, een gezonde leefstijl, zelfredzaamheid en een leven lang bewegen (gezond zijn). Samen sociaal gezond is ook inclusief. De interactie tussen de inwoners en de gemeente is optimaal, met volop participatie bij de vorming van beleid, ook door jongeren.

Sport en cultuur werken verbindend en vergroten de betrokkenheid van inwoners in het algemeen en vrijwilligers in het bijzonder. Het beleid voor welzijn, (gezondheids)zorg, ouderen en jongeren, sport en cultuur, wordt onveranderd voortgezet.

Wassenaar kent goede zorgvoorzieningen. Ouderen die dat willen kunnen tot op hoge leeftijd thuis blijven wonen en onderdeel blijven van de samenleving. Eenzaamheid is een grote beperkende factor en geeft stress, met verergering van ziekten tot gevolg. Collectieve voorzieningen en algemene voorzieningen brengen mensen samen en voorkomen eenzaamheid. Wassenaar versterkt de zelfredzaamheid van ouderen met een algemeen en toegankelijk collectief aanbod van gezondheidsbevorderende voorzieningen.

Inwoners die (tijdelijk) niet goed meekomen in de samenleving worden ondersteund door de gemeente. Fysiek of digitaal contact met onze gemeente en het maatschappelijk veld is laagdrempelig, makkelijk en snel. Er is aandacht voor nieuwe doelgroepen zoals kwetsbare mensen met bijvoorbeeld een ggz-achtergrond.

Houdbare zorg - scherpere keuzes

Om kwaliteit en toegankelijkheid van de zorg te kunnen borgen dient de zorg in financieel, personeel en in maatschappelijk opzicht houdbaar te zijn. Deze drie dimensies van houdbaarheid staan echter steeds meer onder druk door ontwikkelingen als vergrijzing, de opkomst van nieuwe zorgtechnologie en de toename van het aantal chronisch zieken. Om de groei van de zorg te begrenzen moeten we scherper gaan kiezen waar onze prioriteiten in de zorg liggen. Scherpe keuzes over de zorg vragen om bewustwording en draagvlak zowel bestuurlijk als maatschappelijk.

Passende zorg - focus op wat wel kan

Passende zorg is een manier van samenwerken die ervoor zorgt dat iedereen ook in de toekomst goede zorg kan krijgen. Dat is zorg die, waar mogelijk dichtbij de patiënt, werkt en waarbij patiënt en zorgverlener samen beslissen. Het gaat om een ommezwaai in ons denken over zorg. Minder focus op ziekte en behandeling en meer inzet op gezondheid en wat iemand wel kan.

Samenhangende zorg - integrale en gezamenlijke aanpak

De gemeente ziet het belang van samenhangende zorg en integraal werken. Hier draait het om een gezamenlijke aanpak vanuit verschillende organisaties - waaronder ook de gemeente zelf - die een gedeelde verantwoordelijkheid voelen en een gezamenlijk belang delen om zo goed mogelijke zorg en/of ondersteuning te bieden aan inwoners die dat nodig hebben. De gemeente kan het niet alleen; een nauwe en efficiënte samenwerking tussen betrokken maatschappelijke partners en inwoners is een voorwaarde. Nadrukkelijk worden hier ook de onderwijsinstellingen genoemd.

Doelstelling

1. Samen sociaal gezond, waarbij het brede aanbod van sport en cultuur bijdraagt aan de gezonde levensstijl en gemeenschapszin van Wassenaar. Waarbij het streven is dat het aanbod en de participatie ten minste gelijk blijven.
2. Samen sociaal gezond is ook inclusief. Inclusie, waarbij iedereen optimaal kan meedoen en deelnemen in clubs, verenigingen, op de arbeidsmarkt, op school en in de buurt (ongeacht leeftijd, culturele achtergrond, sekse, inkomen, seksuele voorkeur, talenten of beperkingen).
3. Houdbare en betaalbare zorg, dit vraagt om het begrenzen van de groei van de zorg door het maken van scherpe keuzes.
4. Bij te dragen aan de normalisering/de-medicalisering van problematiek en het versterken van de eigen kracht en verantwoordelijkheid van volwassenen en ouders van jeugdigen, zodat minder of geen zorg nodig is.
5. Het creëren en ondersteunen van goede basisvoorzieningen. en de inzet van preventieve en bij voorkeur collectieve activiteiten, waardoor direct de meest passende hulp wordt ingezet en gewerkt wordt aan een duurzame verbetering en minder gebruik van duurdere individuele hulpverlening.

Wat gaan we daar voor doen ?

Belangrijkste resultaten 2023

2.1.01 Het Sport- en preventieakkoord wordt voortgezet, evenals het Cultuuranker

Het akkoord (Fit in Wassenaar) wordt de komende jaren voortgezet. Eind juni is het herijkte Sportakkoord in het college vastgesteld. De heroriëntatie Cultuuranker loopt.

2.1.02 Het participatiekompas wordt geborgd in de organisatie en krijgt een vertaling naar inwoners om in de praktijk de verschillende niveaus van inwonersparticipatie te duiden

2.2.01 De Inclusieagenda is opgesteld en in uitvoering gebracht (inclusief duurzame borging, coördinatie en monitoring)

Per 1 november start de coördinator (junior strategisch adviseur) voor de uitvoering van de inclusieagenda en de verdere duiding van de inwonersparticipatie.

2.3.01 Evaluatie en heroverweging van de vastgestelde Kostenbesparende maatregelen Jeugd en Wmo vanuit kwaliteit, effectiviteit en financiële houdbaarheid

Dashboards Jeugdwet en Wmo en bijbehorende sturing worden nog verder uitgebouwd en verstevigd met een doorlooptijd tot de tweede helft 2024.

2.3.02 Gerichtte communicatie naar inwoners, collectief en individueel, over eigen verantwoordelijkheid en zelfredzaamheid

2.3.03 Het Sociaal Team Wassenaar (STW) biedt hulpzoekenden direct, of zo snel als mogelijk, de juiste ondersteuning op het juiste moment door de juiste ondersteuner

Op 1 september 2023 is het Sociaal Team Wassenaar gelanceerd met de ondertekening van het samenwerkingsconvenant 'Sociaal Team Wassenaar' en het convenant 'Lokale kamer gemeente Wassenaar'. Verdere implementatie van het Sociaal Team gaat daarmee van start met een aantal deelprojecten: het registratiesysteem, een communicatie strategie en campagne, locatie enzovoort. De doorlooptijd van de implementatie is minimaal een jaar.

2.3.04 Een registratiesysteem van het STW dat de gemeente de benodigde informatie levert om de dienstverlening te kunnen verbeteren en efficiënter te maken

De implementatie van het registratiesysteem is van start. Het streven is om het systeem eind 2023 werkend te hebben.

2.3.05 Subsidierelaties zijn herijkt en voor inkoop van twee Wmo-producten zijn nieuwe contracten opgesteld, die beter aansluiten op de huidige context in het sociaal domein

In 2023 is gestart met de inkoop van Wmo begeleidingsproducten, waarvan de nieuwe contracten per 1-1-24 zullen ingaan. In mei 2023 is de aanbesteding woningaanpassingen afgerond en zijn de contracten gegund. De herijking van de subsidierelaties moet informatie geven over hoe het nieuwe subsidiebeleid er uit moet gaan zien.

- 2.4.01 Onze lokale maatregelen Jeugdwet, Wmo en Participatiewet voor de meest kwetsbare groepen richten zich op normaliseren, kwaliteit en effectiviteit
- 2.4.02 Wassenaar helpt kwetsbare mensen, met bijvoorbeeld ggz-problematiek, hun plek te vinden in de wijk
- 2.4.03 Het STW blijft de inwoner begeleiden; er is een zorgregisseur en/ of de hulpvraag wordt door de juiste hulpverlener opgepakt
- 2.5.01 Er is binnen het Sociaal Team Wassenaar scherp aandacht voor het op- en afschalen van hulp; ook wordt de effectiviteit van de preventieve diensten binnen het Sociaal Team Wassenaar steeds getoetst
- 2.5.02 Wassenaar zet actief in op bestrijding van (energie-)armoede en voorkomen van schulden

Diverse projecten zijn op stoom zoals het "Vroeg eropaf"-project, "Voorkomen dreigende ontruiming"-project. Op het project "Energiearmoede" zit een projectleider op die zich bezighoudt met energiearmoede.

Projecten / investeringen

2.99.01 Sporthal Wassenaar

Realisatie / voortgang

budget project / investering

De ingebruikname van de sporthal is uitgesteld, omdat de energievoorziening nog niet rond is.

De gemeenteraad is een voorstel voorgelegd om hier een keuze in te maken en extra financiële middelen beschikbaar te stellen.

2.99.02 Sociaal team Wassenaar

Realisatie / voortgang

budget project / investering

Toelichting budget

Specifieke uitkering gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid (GOAB) (budgetneutraal € 260.000)

Er is bij de begroting van 2023 een inschatting gemaakt van de baten en lasten voor 2023-2027. Deze zijn te hoog opgenomen en worden in de NJN23 budgetneutraal gecorrigeerd naar de juiste baten en lasten. Na deze correctie worden de baten en lasten € 400.000.

Vergoeding boventallig onderwijzend personeel (structureel nadeel € 30.000)

De gemeente vergoedt op grond van de Gedragslijn boventallig onderwijzend personeel de salarislasten van boventallige docenten conform de opgave van DUO. De afrekening van 2022 is nog niet afgerond en zal tot hogere lasten leiden in verband met de cao-afspraken uit 2022. Ook in 2023 is er in de cao een verdere verhoging van de salarissen afgesproken. Naar verwachting leidt dit in 2023 tot hogere lasten van € 30.000. Deze hogere lasten zullen zich ook in 2024 en verder voordoen.

Specifieke uitkering meerkosten energie openbare zwembaden (budgetneutraal € 587.000)

Vanuit het Rijk is er een specifieke uitkering toegekend ter (gedeeltelijke) vergoeding van de meerkosten energie 2022 en 2023 voor het openbaar zwembad. De baten en lasten van deze uitkering worden bij de NJN23 neutraal in de Begroting 2023 verwerkt.

Cultuur (incidenteel voordeel € 66.000)

In 2023 ontstaan lagere lasten omdat er € 18.000 van de doorgeschoven coronagelden niet besteed zijn. Daarnaast zijn er ook bij de reguliere budgetten lagere lasten van € 48.000. De onderbesteding heeft onder anderen te maken met de nasleep van corona en een heroriëntatie met betrekking tot het Cultuuranker.

Ouder met Power (incidenteel voordeel € 45.000)

De lasten van Ouder met power worden in 2023 incidenteel gedekt vanuit de Brede SPUK GALA en komen niet ten laste van de gemeentelijke begroting.

Energiebijdrage maatschappelijke instellingen (incidenteel nadeel € 30.000)

Begin dit jaar heeft het Rijk aangegeven maatschappelijke instellingen te gaan ondersteunen met de hoge energieprijzen. Hiervoor is bij de Voorjaarsnota 2023 € 300.000 opgenomen. Inmiddels blijkt dat hiervoor geen middelen vanuit het Rijk beschikbaar worden gesteld. Via een subsidieregeling hebben instellingen in Wassenaar een tegemoetkoming kunnen aanvragen. Een zestal maatschappelijke instellingen heeft een aanvraag hiervoor ingediend en hebben een tegemoetkoming ontvangen. Hier is ongeveer € 30.000 aan besteed.

Kinderopvangtoeslag Sociaal Medische Indicatie (SMI) (structureel nadeel 2023 € 50.000, vanaf 2024 € 25.000)

Er is in 2023 een hoger beroep gedaan op de kinderopvang toeslag SMI dan begroot. De verwachting is dat het hogere beroep op deze voorziening ook nog gedeeltelijk doorwerkt in 2024 en verder.

Wet Inburgering (budgetneutraal € 585.000)

De trajectkosten van de Wet Inburgering worden gedekt via een specifieke uitkering vanuit het rijk. Deze lasten en baten zijn voor 2024 tot en met 2027 nog niet verwerkt in de begroting. Op grond van de ervaringen in 2022 en 2023 kunnen de lasten en baten nu opgenomen voor de komende jaren.

Herijking subsidierelaties (overhevelen budget van 2023 naar 2024 € 40.000)

De start van de herijking van de subsidierelaties en het uitwerken van een nieuw subsidiebeleid is vertraagd tot eind 2023. De lasten die in de begroting van 2023 zijn opgenomen worden gedeeltelijk doorgeschoven naar 2024, zodat het benodigde bedrag beschikbaar blijft voor de uitvoering in 2024.

Praktijkondersteuner huisartsen JGGZ (incidenteel voordeel € 75.000)

Op grond van contractuele afspraken heeft er over 2021-2022 een herberekening van de lasten plaatsgevonden die voor lagere lasten zorgen van € 50.000. Over 2023 zijn de verwachte lagere lasten € 25.000. Voor 2024 zullen er nieuwe afspraken gemaakt worden.

Afwikkeling kinderopvangtoeslagaffaire (budgetneutraal € 45.000)

De kosten van de afwikkeling kinderopvangtoeslagaffaire worden volledig gedekt door een specifieke uitkering van het rijk en bedragen in 2023 naar verwachting € 45.000. Deze lasten en baten zijn vooraf niet in te schatten en worden bij de NJN23 in de begroting verwerkt.

Bundeling uitkeringen inkomensvoorzieningen gemeenten (BUIG) (incidenteel voordeel € 25.000)

De definitieve Buig-uitkering bedraagt 6.093.000. Dit is lager dan begroot. De verwachte uitgaven voor de uitkeringen vallen lager uit dan begroot. Per saldo zorgt dit voor een voordeel van € 25.000. (lagere baten 205.000 en lagere lasten 230.000)

De baten en lasten in de begroting 2024 en verder zijn budget neutraal aangepast in overeenstemming met de voorlopige beschikking voor 2024 (hogere baten 69.000, hogere lasten 69.000).

Schuldhelpverlening (incidenteel voordeel € 40.000)

In de Meicirculaire 2023 zijn er extra middelen beschikbaar gesteld voor vroegsignalering en schuldhelpverlening. Deze extra middelen zijn in de VJN23 verwerkt in de begroting 2023. Vooruitlopend op deze extra middelen waren er al middelen beschikbaar in de gemeentelijke begroting 2023 om extra activiteiten uit te voeren. Dit extra budget uit de Meicirculaire wordt vanaf 2024 wel ingezet bij de uitvoering van schuldhelpverlening.

Bijzondere bijstand en armoedebeleid (incidenteel voordeel € 80.000)

In 2023 worden er lagere lasten verwacht bij de bijzondere bijstand en armoedebeleid. In het eerste halfjaar van 2023 is er een lager beroep op de voorzieningen gedaan dan in 2022 en dan begroot. In het 4e kwartaal van 2023 wordt er een evaluatie van het minimebeleid gestart die in het eerste halfjaar van 2024 afgerond moet zijn. Hieruit kunnen aanpassingen volgen in de regelingen en de uitgaven vanaf 2025. In 2024 is een gedeelte van het budget in de begroting 2024 verwerkt als dekking voor het nieuwe re-integratie- en participatiebeleid.

Energietoeslag lagere inkomens (incidenteel nadeel 2023 € 650.000, in 2024 € 204.000)

Het tweede deel van de energietoeslag 2023 van € 800 moet nog uitgekeerd worden aan de rechthebbenden in het vierde kwartaal 2023. Dat kan pas na de definitieve besluitvorming in de Eerste Kamer. Naar alle waarschijnlijkheid zullen de meeste verstrekkingen nog in het vierde kwartaal van 2023 betaald worden en zal een klein deel van de aanvragen in het eerste kwartaal 2024 afgehandeld worden. De hogere lasten voor de energietoeslag lagere inkomens worden in Programma 2 in de begroting 2023 en 2024 verwerkt. De hogere baten hiervoor staan in Programma 3.

Energiefonds lagere inkomens (incidenteel voordeel € 485.000 en lagere onttrekking reserve € 485.000)

Er is dit jaar geen gebruik gemaakt van het bedrag van €500.000 voor de oprichting van een lokaal noodfonds voor energiearmoede. Dit gezien het bestaan van een nationaal noodfonds voor energie (Tijdelijk Noodfonds Energie) en andere lokale noodfondsen zoals het steunfonds/krachtfonds in Wassenaar. Het oprichten van meerdere fondsen met vergelijkbare doelstellingen kan verwarring veroorzaken bij de inwoners en betrokken organisaties. Een klein deel van het oorspronkelijke bedrag van €500.000, namelijk €15.000 wil het college nog dit jaar inzetten voor de uitwerking van motie 224 in de vorm van een maatwerkbudget.

Aanpassing specifieke uitkering energie-armoederegeling (budgetneutraal € 367.220)

De baten en lasten uit deze specifieke uitkering horen thuis in programma 4 en worden in de NJN gecorrigeerd.

Advieskosten Besluit bijstandsverlening Zelfstandigen (BBZ) en re-integratie (incidenteel voordeel € 40.000)

De lasten voor de externe adviezen bij de BBZ en re-integratie zijn in 2023 lager dan begroot. Dit leidt evenals in 2022 ook in 2023 tot een incidenteel voordeel.

Wmo-maatwerkvoorzieningen en regiotaxi (incidenteel voordeel € 180.000)

Dit voordeel bestaat uit lagere nagekomen lasten uit 2022 dan voorzien (€ 125.000) en per saldo lagere lasten in 2023 (€ 55.000) ondanks een stijging bij het gebruik van huishoudelijke ondersteuning.

Wmo-voorzieningen: woningaanpassingen, rolstoelen en vervoersvoorzieningen (incidenteel voordeel € 150.000)

Bij woningaanpassingen, rolstoelen en vervoersvoorzieningen zijn er incidenteel lagere lasten omdat er in 2023 nauwelijks grotere verstrekkingen hebben plaatsgevonden, terwijl deze wel standaard mee begroot worden. Bij rolstoelen en vervoersvoorzieningen zijn er daarnaast incidenteel lagere lasten door achterstanden bij de leveringen. Deze achterstanden zijn in 2022 ontstaan door vertraagde levering van onderdelen en tekort aan materialen. In 2023 zijn deze problemen maar gedeeltelijk opgelost.

Decentralisatie beschermd wonen (incidenteel voordeel 2023 € 29.000 en incidenteel nadeel 2024 € 20.000)

De lasten voor de implementatie van de decentralisatie beschermd wonen zijn door het uitstel naar 2025 in 2023 niet besteed. Naar verwachting zal er in 2024 voor de implementatie € 20.000 nodig zijn. Dit bedrag wordt daarom in 2024 als lasten opgenomen.

Maatwerkvoorzieningen Jeugdwet (incidenteel nadeel € 650.000)

De hogere lasten bij de maatwerkvoorzieningen bestaan uit twee onderdelen. Bij de maatwerkvoorzieningen via het Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden (SBJH) en lokaal ingekochte maatwerkvoorzieningen ontstaan hogere lasten van € 450.000 en het niet realiseren van het bij de VJN23 ingeboekt voordeel betekent hogere lasten van € 200.000.

Omvorming JeugdhulpPlus (budget neutraal € 54.000)

De huidige grootschalige JeugdhulpPlus (gesloten jeugdzorg) maakt een ingrijpende transitie door naar kleinschalige voorzieningen. De verplichte bijdrage aan deze transitie betekent voor Wassenaar hogere lasten van € 54.000. Gezien het incidentele karakter kunnen deze lasten gedekt worden door een onttrekking van € 54.000 uit de reserve Sociaal domein.

Hogere lasten en indexatie zorglasten Jeugdwet (structureel nadeel 2024 € 375.000, vanaf 2025 € 415.000)

De zorglasten van de Jeugdwet worden met 6,3 % geïndexeerd in overeenstemming met de gevolgde systematiek van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG). Dit percentage van 6,3% bestaat uit een nacalculatie over 2023 met 1,6% en een voorlopige indexatie van 4,7 % over 2024.

Jeugdgezondheidszorg (structureel nadeel 2023 € 12.000, in 2024 € 32.000)

Als gevolg van het openbreken van de cao Verpleeghuizen, Verzorgingshuizen, Thuiszorg en Jeugdgezondheidszorg (cao-VVT) is er een extra indexatie bij de lonen doorgevoerd in 2023 die ook effect heeft in 2024. Voor 2025 is dit effect nog niet duidelijk en zijn er nog geen aanvullende afspraken gemaakt.

Combisporthal Dr. Mansveltkade (incidenteel nadeel 2023 € 75.000 en in 2024 € 100.000)

In de raadsvergadering van 24 oktober 2023 is een krediet beschikbaar gesteld voor de benodigde elektrotechnische voorzieningen voor de nieuwe sporthal. Voor niet te activeren (tijdelijke) voorzieningen die verband houden met dat kredietvoorstel moet een incidenteel bedrag van € 175.000 op de begroting worden gebracht, dat verdeeld wordt over dit en volgend jaar.

Instandhoudingsvergoeding Kieviten Sporthal Beheer BV (incidenteel nadeel € 177.000)

Hoewel de combisporthal bouwkundig is opgeleverd, kan deze nog niet in gebruik worden genomen. Daarvoor moet nog een aantal voorzieningen worden getroffen. De exploitatie van de sporthal komt in handen van Kieviten Sporthal Beheer BV (KSB). Om kosten te kunnen maken is een kwartaaldeel van € 77.000 van de contractueel afgesproken instandhoudingsvergoeding aan KSB bevoorschot. Daarnaast wordt een deel van de inrichtingskosten van de sporthal verhaald op KSB, waarvoor een incidentele verhoging van € 100.000 aan de instandhoudingsvergoeding ter compensatie door de gemeente dient te worden bijgedragen. Het gaat daarbij om kosten waarmee in het bouwkrediet geen rekening is gehouden zoals de aanschafkosten voor cameratoezicht, van een elektronisch scorebord en van een digitaal sleutelplan voor de toegang.

Wat willen we bereiken ?

Bijdrage aan de Duurzame Ontwikkelings Doelstellingen/ Sustainable Development Goals

Visie

Wassenaar kent een langdurig stabiel gemeentebestuur. De financiën van de gemeente zijn gezond en de houding van het bestuur is conserverend met zorgvuldige investeringen en zonder schulden. Mede doordat Wassenaar een financieel krachtige gemeente is, behoudt ze haar zelfstandigheid.

De lasten voor inwoners worden bepaald door de door hen gewenste activiteiten en diensten. De inwoners zijn bereid hiervoor te betalen, wetend dat hun geld goed wordt besteed. De gemeente gaat prudent om met de financiën en hanteert als ijkpunt een blijvend schuldenvrije positie.

Alle overheidsgebouwen zijn klimaatneutraal.

Het contact met onze gemeente, of dat fysiek is of digitaal, moet laagdrempelig, makkelijk en snel zijn.

Het gemeentebestuur is transparant en communiceert duidelijk en eerlijk over de rol van de lokale overheid en over de mogelijkheden en onmogelijkheden. De interactie tussen de inwoners en de gemeente is daardoor optimaal, met volop participatie bij de vorming van beleid, ook door jongeren.

Doelstellingen

1. Het contact met onze gemeente, of dat fysiek is of digitaal, is laagdrempelig, makkelijk en snel. Dat vergt voldoende ambtelijke capaciteit en aandacht van de organisatie.
2. Alle kerntaken van de gemeente worden uitgevoerd door medewerkers in vaste dienst.
3. De gemeente is financieel gezond en de P&C-producten zijn zo realistisch mogelijk en in evenwicht.
4. De activa, die geen relevantie hebben voor de maatschappelijke taken van de gemeente worden afgestoten.
5. Het monumentale raadhuis De Paauw zal conform het besluit uit de vorige raadsperiode worden opgeknapt.
6. Verduurzamen van het gemeentelijk vastgoed.

Wat gaan we daar voor doen ?

Belangrijkste resultaten 2023

3.1.01 Onderzoek structureel klanttevredenheidsonderzoek

De wijze waarop een structureel klanttevredenheidsonderzoek danwel burgerpanel kan worden opgezet wordt het vierde kwartaal onderzocht zodat dit in het eerste kwartaal 2024 kan worden gestart. Dit is mede ter ondersteuning van de input voor de beleidsnota (zie 3.1.05)

3.1.02 Optimalisatie KCC-bezoek

Er is in het voorjaar gestart met een campagne rondom reisdocumenten. Deze campagne zetten we in uitgebreidere vorm voort met het oog op de paspoortpiek vanaf 2024.

3.1.03 Bereikbaarheidsmeting gemeente

De bereikbaarheidsmeting is uitgevoerd. Ten opzichte van het vorige onderzoek heeft een stijging plaatsgevonden maar voor echt goede scores is nog verbetering nodig.

Hiervoor worden acties geformuleerd en uitgezet binnen de organisatie

3.1.04 Behoeftetepeiling gemeentelijke producten en diensten

De behoeftetepeiling wordt uitgevoerd in kwartaal vier en dient als ondersteuning voor de beleidsnota (3.1.05)

3.1.05 Beleidsnota Dienstverlening en uitvoeringsplannen

De beleidsnota wordt niet dit jaar opgeleverd maar de eerste helft van volgend jaar. Dit komt onder andere door prioritering van de organisatie van de landelijke verkiezingen.

3.1.06 Kanaalstrategie en doorontwikkeling socialemediagemeente

De kanaalstrategie is geïmplementeerd en is een standaardwerkwijze voor sociale media.

3.1.07 Vergunningscheck verder uitgebouwd

Ten behoeve van de doorontwikkeling van de vergunningcheck, onder de Omgevingswet, hebben we vorig jaar een collega geworven in een detavast-constructie in de rol van Regelanalist. Helaas moeten we de rol van Regelanalist nu tijdelijk laten waarnemen door inhuur bij het bureau van de detavast-constructie. Dat leverde een flinke vertraging in, die we nu proberen in te lopen door het accent te leggen op de zogenaamde 'top-activiteiten' in het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO).

3.3.01 Nota Samenwerkingsverbanden actualiseren

Hier wordt begin 2024 mee begonnen.

3.3.02 Vastgoed verhuur kostendekkend en marktconform

De onderzoeks- en verwerkingsfase duurt langer dan verwacht, waardoor er geen beslissing kan worden genomen in 2023. Dit betekent dat de nieuwe huurprijs niet eerder dan 2025 kan worden toegepast, aangezien deze per kalenderjaar wordt berekend. Hiervoor zal budget meegenomen moeten worden naar 2024.

3.4.01 Vastgoed- en accommodatiebeleid

In 2024 zal invulling worden gegeven aan het actualiseren en effectief en efficiënt uitvoeren van het vastgoed- en accommodatiebeleid.

3.4.02 Grondbeleid en grondprijsbrief

Eind 2023 wordt gestart met het actualiseren van het Grondbeleid en grondprijsbrief.

3.6.01 Verduurzaming integreren in beheerplan vastgoed

Het beheerplan loopt tot en met 2024. In de voorbereiding voor het nieuwe meerjarige beheerplan zal rekening gehouden worden met verduurzamen.

Projecten / investeringen

3.99.01

De Paauw

Realisatie / voortgang

budget project / investering

Met de doorstart van het programma Gemeentelijke Huisvesting is verder gegaan met de ontwikkeling van een nieuwe gemeentewerf, een gemeentewinkel en een bestuurscentrum. Voor de nieuwe werf en winkel heeft het college inmiddels een programma van eisen vastgesteld (zie raadinformatiebrief d.d. 18 augustus 2023). De gemeenteraad heeft de Wet voorkeursrecht gemeenten (Wvg) van toepassing verklaard op de beoogde voorkeurslocaties. Op 19 september 2023 is de Wvg vastgesteld. Conform het besluit van de raad (februari 2022) is de selectieprocedure gestart voor het aanstellen van professioneel projectmanagement om de renovatie en restauratie van De Paauw te gaan begeleiden. De definitieve gunning wordt in november verwacht. Dit is tevens de maand dat de herijking van het huisvestingsplan wordt opgeleverd.

Met het verkozen projectmanagement, het aangepaste huisvestingsplan en de genomen besluiten wordt dan gewerkt aan een integraal plan voor de gemeentelijke huisvesting. Dit zal in het eerste kwartaal 2024 aan de raad worden voorgelegd. Voorzien wordt een start van de daadwerkelijke renovatie in 2025. In de begroting 2024-2027 is de fasering van het in februari 2022 gevoteerde krediet hierop aangepast. De restanten van de voorbereidingskredieten worden meegenomen naar 2024 om de werkzaamheden uit te kunnen voeren.

Ook is subsidie verleend en zijn de voorbereidingen gestart voor het restaureren en renoveren van de cementrustieke bruggen in het park achter het raadhuis. Daarmee worden de recreatieve mogelijkheden hersteld en wordt weer een bijzondere karakteristiek in De Paauw teruggebracht.

3.99.02**Warenar****Realisatie / voortgang****budget project / investering**

In 2022 zijn diverse gesprekken gevoerd en heeft er onderzoek plaatsgevonden, teneinde binnen de kaders van de raad De Warenar te verkopen.

Dit niet gelukt en blijft het pand voorlopig in handen van de gemeente. Het project zal opnieuw worden gestart om te kijken of er met andere kaders invulling kan worden gegeven aan een toekomstbestendige De Warenar.

Onderzocht moet worden of naast de huidige theaterfunctie of het haalbaar is een combinatie met een cultuur- en buurthuisfunctie en een dorpsmuseum te realiseren.

3.99.03**Duurzaamheid panden eigen bezit****Realisatie / voortgang****budget project / investering**

De verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed is al gestart met de realisatie van maatregelen bij Langstraat 40, waarbij het pand van led-verlichting is voorzien. Dit jaar zal de klimaatinstallatie verder worden geoptimaliseerd. Echter, de verduurzaming van Paauwlaan 12 is nog niet uitgevoerd vanwege het langetermijnhuisvestingsvraagstuk van de scouting. Dit jaar wordt hier duidelijkheid over verwacht en zal verduurzaming in gezamenlijkheid met de uitvoering van onderhoud (werk-met-werk-maken) plaats kunnen vinden. De verduurzaming van Het Kerkehout 6 is beoordeeld en er zal dit jaar een heroverweging van het investeringskrediet plaatsvinden vanwege het zeer geringe effect van duurzaamheidsmaatregelen op energiebesparing.

Naar aanleiding van het uitvoeringsprogramma van het nieuwe college wordt geïnventariseerd welke verduurzamingsmaatregelen met een terugverdientijd van 20 jaar genomen kunnen worden, waarbij de uitvoering van verduurzaming van de eigen panden afgestemd wordt op accommodatiebeleid en strategie op de portefeuille. Maatregelen die onmiddellijk voordeel bieden en snel geïmplementeerd kunnen worden en bij de panden passen worden uitgevoerd, waar mogelijk en passend binnen beleid.

Toelichting budget

Algemene uitkering Gemeentefonds (incidenteel voordeel € 105.000)

Het Gemeentefonds laat een budgettair voordeel zien van €105.000 in 2023. Deze is voor een bedrag van € 78.000 het gevolg van de Meicirculaire waarover uw raad in de raadsinformatiebrief van 27 juni 2023 nader is geïnformeerd.

De Septembercirculaire die onlangs is uitgekomen laat nog een aanvullend voordeel zien van € 27.000. Enerzijds is er een nadeel van € 292.000 door een landelijke verlaging van de uitkeringsbasis en verlaging van enkele uitkeringsmaatstaven. Anderzijds is er een voordeel van € 319.000 als gevolg van een per saldo hogere afrekening in verband met onderuitputting van het beschikbare budget voor het btw-compensatiefonds (€ 298.000) en als gevolg van enkele taakmutaties (€ 21.000).

Vergoeding energietoeslag middels uitkering Gemeentefonds (incidenteel voordeel 2023 € 650.000 en in 2024 € 204.000)

Het Rijk had in de Decembercirculaire 2022 aangegeven dat er ook voor 2023 via de Algemene Uitkering middelen beschikbaar zouden worden gesteld voor de betaling van de energietoelagen. Dit zou in eerste instantie plaatsvinden via de Meicirculaire 2023. Op basis hiervan is in de Voorjaarsnota 2023 een stelpost opgenomen van € 666.000 voor dekking van de uitgaven energietoeslag aan minima tot 120% van het minimumloon. Inmiddels is bekend dat deze middelen pas beschikbaar zullen worden gesteld via de Decembercirculaire 2023. Volgens de nu beschikbare informatie zal dit bedrag voor 2023 echter € 1.520.000 zijn waardoor de bovengenoemde stelpost met € 854.000 kan worden opgehoogd. Hiervoor moet € 650.000 worden opgenomen in 2023 en € 204.000 in 2024. Het totale bedrag aan te ontvangen middelen middels de Decembercirculaire 2023 zal naar verwachting nodig zijn om alle uitgaven voor wat betreft de energietoeslag in 2023 te kunnen dekken.

Energiebijdrage maatschappelijke instellingen (lagere baten en lasten in Programma 2)

In Programma 2 staat de toelichting m.b.t. de Energiebijdrage maatschappelijke instellingen. Aangezien dit middelen vanuit het Rijk betreft, zijn de financiële consequenties hiervan opgenomen onder Programma 3.

Rentevoordeel schatkistbankieren (incidenteel voordeel € 400.000)

Voordeel rente schatkistbankieren. De Europese Centrale Bank (ECB) heeft de rente wederom verhoogd naar 4% op jaarbasis. Begrote baten 2023: € 100.000,- verwachte baten € 500.000. Incidenteel voordeel € 400.000.

Kwaliteitsplan juridische beheersing (overhevelen budget van 2023 naar 2024 € 80.000)

“In verband met de afdoening van de motie vreemd aan de orde juridische kwaliteit van raads- en collegestukken is toegezegd dat Wassenaar een kwaliteitsplan juridische control opstelt. In dat plan zijn allerlei zaken opgenomen, o.a. een inhaalslag of alle beleidsregels bekend zijn gemaakt dan wel gepubliceerd. Ook zal er budget nodig zijn op de juridische kennis bij medewerkers van de andere eenheden. Toegekend is, naast structurele formatie voor een juridisch controller die o.a. het controleplan kan opstellen, een bedrag van € 100.000 voor de implementatie van dit plan. Wegens omstandigheden

binnen de eenheid JZ is er recent alleen een begin gemaakt met het plan. Er wordt voorgesteld om € 80.000 over te hevelen naar 2024, zodat in 2024 gehoor kan worden gegeven aan de wens van de raad om de juridische kwaliteit van stukken te verbeteren. De in 2023 gemaakte kosten (€ 20.000) zijn kosten voor personeel en advies, bij de startfase van dit project.

Landelijke verkiezingen november 2023 (incidenteel nadeel €70.000)

Dit jaar vinden er in november 2023 extra landelijke verkiezingen plaats vanwege het feit dat het kabinet is gevallen. Naast de verkiezingen voor provinciale staten en de waterschappen, eerder dit jaar, betekent dit extra onvoorziene kosten. Door het Rijk is aangegeven dat hier geen extra middelen voor beschikbaar worden gesteld. Vanwege de dubbele verkiezingen eerder dit jaar (wat resulteerde in dubbele druk-en bezorgkosten) was er al een kleine overschrijding van de begrote kosten. De kosten van november waren niet begroot en de verwachting is dat hogere lasten zullen ontstaan van rond de € 70.000.

Onderzoek gemeentewinkel en gemeentewerf, en integraal huisvestingsplan van het bestuurscentrum en de gemeentewerf (overhevelen budget van 2023 naar 2024, € 120.000)

In verband met de doorstart van het programma 'gemeentelijke huisvesting' worden zowel het incidenteel beschikbaar gestelde budget van € 70.000 voor het onderzoek naar de ontwikkeling van een gemeentewinkel en-werf als de € 50.000 voor het integrale huisvestingsplan van het bestuurscentrum en de gemeentewerf (dekking ten laste van de Reserve Grote Projecten) overgeheveld naar 2024.

Invoeren kostendekkende huren (overhevelen budget van 2023 naar 2024, € 55.000)

Het meerjarenonderhoudsprogramma zal moeten worden aangepast voor een aantal gebouwen die gedateerd blijken te zijn. Dit programma zal zijn afronding krijgen in 2024. Daarom het budget overhevelen naar 2024.

Ontvlechting Sociaal Domein (overhevelen budget van 2023 naar 2024, € 75.000)

Sinds juni 2023 is het Projectteam Ontvlechting sociaal domein Voorschoten Wassenaar van start gegaan. Dit jaar worden het Sociaal Plan, formatieplan en inrichtingsplan opgeleverd voor Wassenaar en wordt er een start gemaakt met de inrichting van De Paauw en het Gemeentekantoor om in 2024 de collega's die in Voorschoten voor Wassenaar werkzaam zijn in het sociaal domein, onder wie de Jeugdwet-en Wmo-consulenten te kunnen verwelkomen. De verwachting is dat na vaststelling van het sociaal plan en inrichtingsplan dit jaar ook uitvoering gegeven zal worden aan uit sociaal plan. Het budget in 2023 is ingezet voor het samenstellen van bovengenoemde plannen, kosten Projectteam, Communicatie en inrichting werkplekken. Voorstel om het resterende budget over te hevelen naar 2024.

Kwartiermaker Cultuurlandschap en verhogen budget NPHD (overhevelen budget van 2023 naar 2024 € 90.000)

Het project over het toekomstbestendig cultuurlandschap loopt door tot en met 2^e kwartaal 2024. Voor het eerste deel van dit project zullen de eerste twee fasen in 2023 worden afgerond, waarvoor € 30.000 in rekening zal worden gebracht. Rekening houdend met de nog dit jaar te ontvangen bedragen van Voorschoten (€ 15.000) en Leidschendam-Voorburg (€ 5.000) die aan dit project ter besteding worden toegevoegd, moet een bedrag van € 90.000 met dekking uit de reserve grote projecten worden overgeheveld naar 2024.

Pensioenverzekering wethouders (structureel voordeel € 104.180)

De pensioenverzekering wethouders (huidig en voormalig) is door ASR beëindigd. Dit is niet herv verzekerd. Hierdoor ontstaat een structureel voordeel van € 104.180. Voor het afdekken van dit risico heeft de gemeente conform de BBV een voorziening gevormd, die indien nodig wordt aangevuld of afgeroomd.

Wat willen we bereiken ?

Bijdrage aan de Duurzame Ontwikkelings Doelstellingen/Sustainable Development Goals

Visie

Wassenaar is een van de mooiste en aantrekkelijkste woongemeenten van Nederland. Dat komt niet alleen door de ideale en centrale ligging ten opzichte van de grote steden Den Haag, Rotterdam en Amsterdam maar de aantrekkingskracht berust ook op de aanwezigheid van het strand, de duinen en de landgoederen. Wij hebben de ambitie om Wassenaarders van alle leeftijden een zo goed mogelijk leef- en woonkwaliteit te bieden.

Wassenaar is en blijft zelfstandig, maar staat niet alleen. Voor haar zelfstandigheid is het belangrijk dat Wassenaar een levendige samenleving blijft, met een gezonde mix van jong en oud. Dit willen wij stimuleren door de woningbouw gericht uit te breiden en de doorstroming te stimuleren.

Omgevingswet

Heel Wassenaar zal in 2025 beschreven zijn in de Omgevingsvisie, op basis van de dan ingevoerde Omgevingswet. Grotendeels betekent dit het beleidsluw omzetten van de Structuurvisie Landgoed aan zee, aangevuld met de ontbrekende wettelijk verplichte onderwerpen en de gebiedsuitwerkingen. Voor het opstellen van de nog ontbrekende gebiedsuitwerkingen wordt prioriteit gegeven aan de zuid- en de noordrand. Het voldoen aan de vereisten van de Omgevingswet betekent de opbouw van een samenhangende beleidscyclus, bestaande uit de vier kerninstrumenten (visie, plan, programma, vergunning). Daarvoor is het nodig tot 2028 te werken aan een transitieaanpak om te komen tot de vaststelling van het definitieve Omgevingsplan. Het 'digitaal stelsel omgevingswet' (DSO) is daarbij het nieuwe loket (Omgevingsloket) waar initiatiefnemers, overheden en belanghebbenden snel kunnen zien wat is toegestaan in de fysieke leefomgeving. Daarvoor verkennen we de mogelijkheden van toepasbare regels.

Groene zone/Valkenhorst

Wij dragen zorg voor een breed gedragen ruimtelijke visie voor de Groene Zone, waarbij de ambitie gericht is op het openhouden van een strook agrarisch cultuurlandschap met de daarbij behorende cultuurhistorische en ecologische kwaliteiten. Een belangrijke kwaliteitsimpuls voor natuur en cultuur wordt bereikt door de herinrichting van de Groene Zone met aandacht voor extensief recreatief medegebruik.

Wonen

De beleidsopgaven van de gemeente op het gebied van wonen zijn groot. Er is momenteel een landelijk tekort aan woningen. Bovendien is Wassenaar een gewilde plaats om te wonen. Aan zogenaamde 'regionale woontafels' wordt overlegd hoeveel woningen elke gemeente in onze regio zal bouwen, waarbij zo veel mogelijk wordt vastgehouden aan het belang van Wassenaar als recreatieve gemeente voor de regio en hetgeen is vastgelegd in de Woonvisie 2030. Nog niet is in te schatten wat de doorvertaling zal worden op de woningbouw van de toenemende druk vanuit Rijk en Provincie op de taakstelling. Ook ligt er vanuit de Provincie een opgave om nieuwe woonproducten onder de verzamelnaam 'Flexwonen' toe te voegen. Dit blijft onderwerp van gesprek, ook met de corporaties.

Voor de komende vier jaar blijft woningbouw beperkt tot vier projecten: de omvorming van het hoofdkantoor van de ANWB op de grens met Den Haag tot woningen, de bouw van huizen op het terrein Den Deylschool/Middelweg, het bouwen van woningen op de huidige gemeentewerf en in Het Kerkehout.

Scholen

De gemeente wil zorgdragen voor voldoende scholen en kinderopvanglocaties van hoge kwaliteit. In overleg met schoolbesturen wordt onderzocht wat er aan verduurzaming van de gebouwen kan plaatsvinden. De gemeente kent een integraal huisvestingsplan (IHP) om te zorgen voor voldoende huisvesting van scholen in Wassenaar. In het integraal huisvestingsplan is de urgentie inclusief de financiën en plannen voor de onderwijshuisvesting opgenomen. Het huisvestingsplan van de gemeente is in 2019 vastgesteld en wordt in de komende periode geëvalueerd. In 2023 wordt gewerkt aan de renovatie van de Kievitschool en de uitbreiding van het Rijnlands Lyceum. Ook worden de voorbereidingen getroffen voor de realisatie van een gefuseerde school voor de Stichting Katholiek Onderwijs Wassenaar (SKOW). Conform het IHP zouden de St. Jozefschool en de St. Jan Baptistschool fuseren en opgaan in een nieuw 'Integraal kindcentrum' (IKC).

Centrumontwikkeling

De gemeente kan bijdragen aan een gezellig dorpscentrum met mooie winkels en goede voorzieningen door te zorgen voor een hoogwaardige inrichting van de openbare ruimte. Op basis van de reeds uitgevoerde onderzoeken, een stedenbouwkundig plan en een brancheringsplan wordt een aangepast, haalbaar plan voor de herinrichting van het dorpscentrum ontwikkeld. Bij deze uitwerking houden we alle belanghebbenden nauw betrokken.

Ook blijft de gemeente de komende tijd werken aan een goed florerend, vindbaar, toegankelijk en compact centrum met een minimale leegstand (frictieleegstand = wens) en meer ruimte voor wonen boven winkels en nabij het kernwinkelgebied (ofwel de winkelhaak).

Evenementenbeleid

Evenementenbeleid biedt ruimte om gemeentelijke doelstellingen, regels en prioriteiten, zoals duurzaamheid duidelijk te maken. Een en ander zal integraal worden afgestemd met inwoners, ondernemers, ketenpartners en organisatoren van evenementen mede als bouwsteen voor de omgevingsvisie.

Cultureel erfgoed

Cultureel erfgoed is een belangrijke pijler voor de identiteit en kwaliteit van Wassenaar. Het is een sterk merk, dat een wezenlijke bijdrage levert aan een gezonde leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit. Het is een gezamenlijke verantwoordelijkheid (zorgplicht) om zorgvuldig om te gaan met ons erfgoed, dat authentiek, vitaal en duurzaam is. Door bezuinigen is het programma Cultureel Erfgoed 2018-2022 zeer beperkt uitgevoerd. Een geactualiseerd programma biedt ruimte om het coalitieakkoord uit te voeren en te voldoen aan de nieuwe wetgeving met nieuwe instrumenten, zoals omgevingsvisie en -plan. Dat betekent onder meer het aanleveren van bouwstenen voor de uitwerking van de Omgevingswet, het aansluiten bij de opgaven die er liggen voor verduurzaming, de klimaattransitie, het verbeteren van werkprocessen (digitalisering) en het beleid voor toezicht en handhaving.

Doelstellingen

1. Voldoen aan nieuwe wet- en regelgeving in het kader van de Omgevingswet.
2. Een visie ontwikkelen voor de Noordrand Groene Zone.
3. Het inrichten van een groenbufferzone, tussen de laatste bebouwing van Wassenaar en de eerste bebouwing van Katwijk, met als ambitie een brede zone van open en vitaal agrarisch cultuurlandschap, met behoud en versterking van de aanwezige cultuur- en natuurwaarden, inclusief extensieve recreatie.
4. Voor wonen is de Woonvisie 2030 het uitgangspunt waarbij woningbouw wordt beperkt tot vier woningbouwlocaties te weten de ANWB-locatie, de locatie van de voormalige Den Deylschool aan de Middelweg, de huidige gemeentewerf en in Het Kerkehout.
5. Voor nieuwe woningbouwprojecten wordt ingezet op tenminste 25% sociale huurwoningen.
6. Uitvoering geven aan het Integraal Huisvestingsplan (IHP) waarbij schoolgebouwen beter worden geïsoleerd.
7. Het dorpscentrum gezellig maken met mooie winkels en goede voorzieningen met een hoogwaardige inrichting van de openbare ruimte.
8. Duidelijkheid geven over wat mogelijk is bij het organiseren van evenementen.
9. Het erfgoed behouden en waar mogelijk waarden stimuleren en verduurzamen.

Wat gaan we daar voor doen ?

Belangrijkste resultaten 2023

4.1.01 Een ontwerp-Omgevingsvisie, die op basis van een startnotitie, inclusief een sturingsfilosofie zal worden opgesteld en, al dan niet in combinatie met een (uitwerkings-)programma, welke in 2024 ter vaststelling worden voorgelegd

In mei 2023 is begonnen met het proces om te komen tot een omgevingsvisie. De raad is hier schriftelijk in informatiebrief 041 (spoorboekje omgevingswet mei 2023) en in een technische sessie (11 september 2023) over geïnformeerd. Het opstellen van de visie ligt op schema.

4.1.02 Vaststellen transitieaanpak Omgevingsplan

De transitieaanpak Omgevingsplan verwachten we week 50 ter besluitvorming aan te bieden.

4.2.01 Plan van aanpak (startnotitie) uitwerking noord- en zuidrand zijn vastgesteld, inclusief Masterplan Groene Zone

De gebiedsuitwerking Noordrand-Groene Zone is bijna gereed en zal dit najaar in besluitvorming gaan. De gebiedsuitwerking voor de Zuidrand zal in het vierde kwartaal 2023 starten. Mogelijk is additioneel budget nodig voor het opstellen hiervan.

4.3.01 Uitvoering inrichting Groene Zone is gestart

Het programma voor de Groene Zone is in 2023 middels een brede participatie gestart. Diverse belanghebbenden hebben toekomstbeelden en ambities gedeeld en deze zijn verwerkt in een plan. Dit plan is verder uitgewerkt ten behoeve van de Omgevingsvisie.

4.4.01 Vaststellen regionale woonzorgvisie

Er waren op regionaal niveau strategische bedenkingen met betrekking tot de koppeling tussen lokale en regionale woonzorgvisie. In combinatie met het ontbreken van een projectleider, heeft het proces tot het tot stand brengen van een regionale woonzorgvisie vertraging opgelopen. Daarom was het niet mogelijk om de visie in 2023 vast te stellen. Vooralnog staat het nu gepland voor het tweede kwartaal van 2024. De verwachting is dat een nieuwe projectleider per november 2023 van start gaat.

4.4.02 Vaststellen (regionale) huisvestingsverordening 2023

In 2024 wordt een start gemaakt met de (regionale) huisvestingsverordening, waarna deze eind 2024 / begin 2025 wordt vastgesteld.

4.4.03 Jaarschijf prestatieafspraken

De jaarschijf prestatieafspraken wordt 7 december ondertekend.

4.4.04 Woningmarktmonitor actualiseren

In 2024 gaan we starten met het actualiseren van de woningmarktmonitor.

4.4.05 Opstellen doelgroepenverordening

In 2024 gaan we starten met het opstellen van de doelgroepenverordening.

4.4.06 Notitie zelfbewoningsplicht

Indien van toepassing wordt zelfbewoningsplicht opgenomen in de anterieure overeenkomst.

4.4.07 Een plan voor de uitbreiding van de woonwagenlocaties

Het plan voor de uitbreiding van de woonwagenlocaties is momenteel nog in voorbereiding. De voortgang is mede afhankelijk van de overleggen met de bewoners. In 2024 zal dit resulteren tot een definitief plan voor zowel de ruimtelijke opzet als de verdeling van de standplaatsen.

4.4.08 Een Bestemmingsplan en Beeldkwaliteitsplan voor de ANWB-locatie

Het bestemmingsplan en het beeldkwaliteitsplan worden momenteel afgerond. Gezien de omvangrijkheid van dit project kost dit meer tijd dan voorzien. Het streven is om zorgvuldig te werk te gaan, inclusief goede afstemming met de Gemeente Den Haag. Zodra alle stukken afgerond zijn, worden deze ter vaststelling aan de gemeenteraad voorgelegd. De huidige planning is dat dit eind 2023 / begin 2024 mogelijk is.

4.4.09 Een ruimtelijk plan om de herontwikkeling van de Den Deylschool

Zie onder projecten 4.99.02

4.4.10 Een ruimtelijk plan om een nieuwe gemeentewerf te realiseren

Een nieuwe gemeentewerf maakt onderdeel uit van het programma Gemeentelijke huisvesting. Met dit programma is een doorstart gemaakt. Voor de werf is de Wet voorkeursrecht gemeenten ingezet om speculatie van een voorkeurslocatie te voorkomen. De aankoop van het terrein (onder voorbehoud) en de inrichtingsplannen worden voorbereid. De werf is onderdeel van het integraal plan voor de huisvesting zoals dat in het eerste kwartaal van 2024 aan de raad zal worden voorgelegd. Zie project De Paauw 3.99.01.

4.6.01 Een ruimtelijk plan om de ontwikkeling van een school ter vervanging van de St. Jozefschool en St. Jan Baptistschool mogelijk te maken

Zie onder projecten 4.99.05.

4.7.01 De vaststelling van een nieuw haalbaar plan voor het centrum, incl. planning en beschikbaar gesteld investeringskrediet

Momenteel wordt de financiële doorrekening uitgevoerd. Kostentrajecten en besparingsmogelijkheden zijn geanalyseerd. Deze zijn leidend voor de uiteindelijke begroting en het financieringsvoorstel. Op basis hiervan wordt het definitieve raadsvoorstel in de raad van 19 december 2023 behandeld.

4.8.01 Een evenementenbeleid ontwikkelen en vaststellen

Er ligt er een startnotitie evenementenbeleid, die op 15 november 2022 is vastgesteld door de raad. Daarna is er nog geen gevolg gegeven aan de acties die opgenomen zijn in de planning.

4.9.01 Een geactualiseerd Programma Cultureel Erfgoed 2023-2027

4.9.02 Erfgoed (boven- en ondergronds) maakt integraal deel uit het meerjarenprogramma van Toezicht & Handhaving

Dit programma zal gelijktijdig van start gaan met het opstellen van het meerjarenprogramma Toezicht & Handhaving in het vierde kwartaal 2023.

4.9.03 Bouwstenen Erfgoed voor de in ontwerp op te stellen Omgevingsvisie

4.9.04 De uitvoering van de wettelijke erfgoedtaken worden in lijn met wettelijke taken Omgevingswet uitgevoerd

4.9.05 Uitvoering van het programma Stimulering Instandhouding en verduurzaming monumenten

De uitvoering van het programma Stimulering Instandhouding en verduurzaming van monumenten zal worden herstart in het vierde kwartaal van 2023.

Projecten / investeringen

4.99.01 Invoering Omgevingswet

Realisatie / voortgang

budget project / investering

In 2023 is een programmamanager Omgevingswet gestart die sturing geeft aan de implementatie. Er wordt nadrukkelijk gestuurd om voor 1 januari 2024 te voldoen aan de minimale (wettelijke) vereiste voorwaarden om adequaat uitvoering te geven aan de Omgevingswet per 1 januari 2024. Voorts worden de medewerkers opgeleid en gecoacht om qua kennis, vaardigheden en houding klaar te zijn voor de uitvoering van de Omgevingswet. Voor het eind van het jaar wordt ook in beeld wordt gebracht wat er volgend jaar extra nodig is aan opleiding, training en capaciteit en wat daar de consequenties van zijn.

4.99.02 Herontwikkeling den Deylschool

Realisatie / voortgang

budget project / investering

Voor de herontwikkeling Den Deylschool is na het doorlopen van een ontwikkelcompetitie de ontwikkeling gegund aan EFY. Dit is inmiddels in een koop- & ontwikkelovereenkomst vastgelegd en EFY is gestart met de uitwerking van de plannen en het uitvoeren van de noodzakelijk vooronderzoeken om de noodzakelijke vergunning te kunnen aanvragen. Na vergunningverlening zal de grond en het vastgoed worden overgedragen en de herontwikkeling worden gestart (verwacht eerste helft 2025).

4.99.03 Kievitschool

Realisatie / voortgang

budget project / investering

Het schoolbestuur heeft het bouwheerschap op zich genomen en is samen met de architect aan de slag om een Voorlopig Ontwerp te maken voor de nieuwbouw en renovatie van de Kievitschool. De boogde startdatum van de bouw is na de zomervakantie 2024.

4.99.04 Rijnlands Lyceum

Realisatie / voortgang

budget project / investering

De bouw van het Rijnlands Lyceum loopt in de pas. Er is sprake van een minimale overschrijding, maar deze overschrijding wordt conform de afspraak met het Rijnlands Lyceum dat de overschrijding uit eigen middelen betaald.

4.99.05 St. Katholiek Onderwijs Wassenaar (SKOW)

Realisatie / voortgang

budget project / investering

Conform het IHP (Integraal Huisvestingsplan onderwijs) wordt ingezet op een gefuseerde school voor Sint Jan Baptist- en de Sint Jozefschool. De Stichting Katholiek Onderwijs Wassenaar (SKOW) treedt op als bouwheer, maar de gemeente is verantwoordelijk voor de locatiekeuze en de daaropvolgende ruimtelijke procedure. Het schoolbestuur bezig is met de voorbereidingen. Voor de locatie heeft de raad op 4 juli een zoekgebied vastgesteld. Het ecologisch onderzoek en de verkeersonderzoeken worden momenteel afgerond en het participatieproces is in voorbereiding. Samen met de uitwerking van de uitgangspunten en doelstellingen voor de nieuwe school vormen deze onderzoeken de fundering voor het bepalen van de definitieve locatie. Dit besluit wordt in de raad van maart 2024 voorzien.

Door de huidige economische omstandigheden stijgen de bouwkosten en daarmee is een bijstelling van het krediet noodzakelijk. Deze bijstelling wordt meegenomen met de herijking van het IHP dat in het eerste kwartaal van 2024 aan de raad zal worden voorgesteld.

4.99.06 Herontwikkeling Duindigt

Realisatie / voortgang

budget project / investering

De plannen voor de ontwikkeling van Renbaan Duindigt zijn na de verkiezingen van 2022 stil komen te liggen. De eigenaar van de Renbaan, de Stichting Beheer Renbaan Duindigt (SBRD) heeft aangegeven het plan waarvoor de gemeenteraad op 14 december 2021 een startdocument heeft vastgesteld aan te willen passen. Hiervoor heeft de SBRD eerst nog een aantal stappen te zetten. Zodra het mogelijk is wordt de herontwikkeling weer opgepakt. Zodra de planontwikkeling weer op gang komt wordt de gemeenteraad hierover geïnformeerd.

4.99.07 Herontwikkeling ANWB

Realisatie / voortgang

budget project / investering

Er zijn belangrijke stappen gezet voor de ontwikkeling van de ANWB-locatie.

In februari 2022 is het ontwerpbestemmingsplan ter inzage gelegd en in januari 2023 het ontwerp beeldkwaliteitsplan. In maart 2023 is de anterieure overeenkomst tussen de gemeente Wassenaar, de gemeente Den Haag en ABB getekend. Het bestemmingsplan en het beeldkwaliteitsplan kunnen nu afgerond worden. Gezien de omvangrijkheid van dit project kost dit meer tijd dan voorzien. Zorgvuldigheid staat hierbij voorop. Hieronder valt ook een goede afstemming met de Gemeente Den Haag. Zodra alle stukken afgerond zijn, worden deze aan de gemeenteraad aangeboden ter vaststelling. De planning is dat dit nu eind 2023 / begin 2024 mogelijk is.

4.99.08 Herontwikkeling Gemeentewerf

Realisatie / voortgang

budget project / investering

In de afgelopen maanden zijn de extra onderzoeken in de tuinen uitgevoerd. Hiermee is de onderzoeksfase voor de sanering afgerond, en kunnen we de vergunning voor de sanering aanvragen. Dit jaar nog organiseren wij een inwonersbijeenkomst waarbij we in gesprek gaan en een overzicht geven van het vervolgproces.

Er is een opdracht verstrekt aan het stedenbouwkundige bureau voor de uitwerking van een variantenstudie. Bovendien zijn er gesprekken gevoerd met de woningcorporaties. Begin 2024 zal het startdocument met ruimtelijke en financiële kaders ter besluitvorming aan de raad worden voorgelegd. De geraamde plankosten voor 2023 zijn niet overschreden en grotendeels besteed of verplicht. Het resterende budget en de lopende verplichtingen moeten worden meegenomen naar 2024 om de verdere planuitwerking mogelijk te maken.

4.99.09 Groene zone Valkenhorst

Realisatie / voortgang

budget project / investering

Het afgelopen jaar is gestart met het opstellen van de nadere gebiedsuitwerking voor de Groene Zone (of Noordrand). Daarbij is ervoor gekozen, conform de Omgevingswet, eerst breed op te halen wat er speelt in de samenleving om vervolgens als gemeente daarin afwegingen en keuzes te maken. Het waterschap en de provincie hebben daarbij belangrijke input geleverd. Dit participatieproces is afgerond en de gebiedsuitwerking wordt op dit moment opgesteld. Begroot was een bedrag van € 374.000,- en de verwachting is, dat daarvan ca. € 320.000,- wordt besteed.

4.99.10 Instandhouding huize Ivicke

Realisatie / voortgang

budget project / investering

Pas nadat er een uitspraak is gedaan door de rechter in het nog in te dienen hoger beroep door de eigenaar van huize Ivicke, zal duidelijk worden hoe de afrekening van de kosten met de eigenaar en de subsidieafrekening met de provincie eruitzien. Op dit moment is er nog geen datum bekend voor de zitting. Tot die tijd blijft het budget voor dit handhavingstraject gereserveerd.

4.99.11 Woningbouw Het Kerkehout

Realisatie / voortgang

budget project / investering

De afgelopen maanden is het vervolgproces voor het Multifunctionele Complex (MFC) gestart in samenwerking met de partners, namelijk de sportvereniging Wassenaar (s.v. Wassenaar), Buitenschoolse Kinderopvang (BKO), en Norlandia. Opdrachten zijn verstrekt voor het uitvoeren van onderzoeken voor de ruimtelijke onderbouw en voor het uitwerken van het Stedenbouwkundig Programma van Eisen door een stedenbouwkundig bureau.

In samenwerking met de MFC-partners en het stedenbouwkundig bureau wordt het vervolg van het participatietraject vormgegeven. Er is ook een samenwerking opgestart met de woningbouwvereniging.

Begin 2024 zal het startdocument met ruimtelijke en financiële kaders ter besluitvorming aan de raad worden voorgelegd. De geraamde plankosten voor 2023 zijn niet overschreden en grotendeels besteed of verplicht. De resterende budgetten en lopende verplichtingen moeten worden meegenomen naar 2024 om de verdere planuitwerking mogelijk te maken.

4.99.12 Woningbouw St. Willibrordus Oostdorp

Realisatie / voortgang

budget project / investering

St. Willibrordus heeft plannen om 62 grondgebonden woningen te slopen en te vervangen door ongeveer 101 woningen. Er is een intentieovereenkomst gesloten tussen de gemeente en de woningbouwvereniging, waarmee gemeentelijke capaciteit beschikbaar is gesteld om het planinitiatief te begeleiden.

De planontwikkeling verloopt volgens schema. De planning van St. Willibrordus is om vóór 1 januari 2024 een aanvraag voor een omgevingsvergunning in te dienen.

Toelichting budget

Vorbereidingskrediet Kievietschool (incidenteel nadeel € 48.000)

In eerste instantie zijn er projectkosten in het voortraject gemaakt bij de voorbereiding toen het de bedoeling was dat de gemeente het bouwheerschap op zich zou nemen. Inmiddels is het bouwheerschap door het schoolbestuur opgepakt. Men is opnieuw van start gegaan onder de verantwoordelijkheid van het schoolbestuur. Er zijn onderzoeken gedaan die gedateerd zijn en nogmaals opgepakt moeten worden. De lasten hiervan bedragen € 48.000 en dit zijn niet- activeerbare lasten dus moeten verantwoord worden in de exploitatie 2023.

Aanpassing Specifieke Uitkering (SPUK) energiearmoede-regeling (budgetneutraal € 367.220)

De baten en lasten uit deze specifieke uitkering staan op dit moment nog in programma 2 en horen thuis in programma 4. Met deze aanpassing worden de baten en lasten gecorrigeerd naar het juiste programma.

Specifieke uitkering (SPUK) energiearmoede-regeling (budgetneutraal € 161.000)

Er is een aanvullend bedrag toegekend in 2023 van € 161.000. In de NJN23 worden de baten en lasten voor deze aanvulling budget neutraal in de Begroting 2023 verwerkt.

Havengebied (overhevelen budget van 2023 naar 2024 € 100.000)

Werkzaamheden aan de ontwikkeling van het havengebied zal grotendeel/geheel in 2024 plaatsvinden. Daarom budget € 100.000 overhevelen van 2023 naar 2024.

Visie Omgevingswet (overhevelen budget van 2023 naar 2024 € 90.000)

Werkzaamheden aan de visie Omgevingswet zijn al in 2023 gestart, maar zal in 2024 zijn afronding krijgen. Daarom het te verwachten restantbudget met bijbehorende dekking overhevelen naar 2024.

Woonwageningen Lagerweide en Ruigelaan (overhevelen budget van 2023 naar 2024 € 28.000)

De voorbereiding van de uitbreiding van de woonwageningen is gedeeltelijk in 2023 uitgevoerd, maar loopt door in 2024. Voorgesteld wordt een deel van € 28.000 met dekking over te hevelen naar 2024.

Herontwikkeling Den Deylschool en ontwikkeling nieuwe gemeentewerf (budgetneutraal 2024 € 350.000)

In de begroting 2023 is tekstueel opgenomen dat er dit jaar een planologische procedure wordt gevolgd voor zowel de herontwikkeling van de Den Deylschool als de ontwikkeling van een nieuwe gemeentewerf. Hiervoor wordt voor elke ontwikkeling € 175.000 begroot. Lasten worden gedekt uit de grondopbrengsten. Nu voor de Den Deylschool de koop- & ontwikkelovereenkomst pas in augustus jl. is getekend en ook het programma van eisen voor de nieuwe gemeentewerf is vastgesteld, zal de planologische procedure pas in 2024 worden doorlopen. De vertraging is een direct gevolg van het uitstel van bestuurlijke besluitvorming in de eerste helft van 2023. De kosten en opbrengsten voor beide planologische trajecten moeten worden opgenomen in 2024.

Groene Zone (overhevelen budget van 2023 naar 2024, € 54.000)

Voor de gebiedsuitwerking worden in 2023 minder kosten gemaakt dan geraamd. Het resterende bedrag zal worden overgeheveld naar 2024. In dat jaar wordt gestart met de inrichting van het vliegveld en het opstellen van diverse uitvoeringsprogramma's. In het gedetailleerd totaaloverzicht wijzigingen Najaarsnota 2023 is deze overheveling verwerkt onder Programma 5.

Wat willen we bereiken ?

Bijdrage aan de Duurzame Ontwikkelings Doelstellingen/ Sustainable Development Goals

Visie

Natuur en groen

Onze gemeente is en blijft een van de mooiste gemeenten van Nederland met veel en veelzijdige natuur: het strand, de duinen, het agrarisch landschap, de vele landgoederen en parken. We beschermen de unieke, grote biodiversiteit in onze Natura 2000-gebieden en we bieden inwoners en bezoekers rust en ruimte om te ademen.

De afgelopen jaren hebben inwoners en bezoekers onze natuur steeds beter weten te vinden. Soms een beetje té goed: het is op momenten erg druk in onder andere Meijndel. Om de natuur te beschermen en de natuurbeleving intact te houden, willen we de recreatiedrukke spreiden. Daarom stimuleren we dat andere gebieden in en om Wassenaar heen aantrekkelijker worden voor extensieve recreatie. Zo kunnen recreanten zich beter spreiden en neemt de druk af, waar momenteel op een aantal plekken in Wassenaar al sprake van is.

Ook zetten we in op de kwaliteit van onze landgoedparken. We doen dit door de parken te herstellen die in gemeentelijk bezit zijn. Verder gaan we aan de slag met ecologische verbindingszones, zodat versnipperde natuurgebieden verbonden worden. En om de gehele buitenruimte goed te onderhouden wordt er een impuls gegeven aan het beheer ervan.

Economie

Niet alleen natuur en groen zorgen voor een aantrekkelijke leefomgeving. Een levendig centrum, een mooi strand en een aantrekkelijk economisch vestigingsklimaat dragen daar ook aan bij. Zo is er voor ieder wat wils die in Wassenaar wil wonen, werken en/of recreëren. Daarom gaan we aan de slag met een nieuw centrumplan.

Daarover is in het vorige programma al geschreven. Ook gaan we starten met een nieuwe 'Strandvisie'. Daarnaast willen we meer inzicht in de bezoekers van Wassenaar. Daarom zetten we een digitaal nachtregister op en vernieuwen we het beleid op het gebied van 'Bed and Breakfasts'.

Verkeer

Wassenaar moet een goed bereikbare gemeente zijn met veilige wegen en straten voor iedere weggebruiker.

We gaan sluijverkeer tegen en de fietser komt centraal te staan. Dit zorgt voor minder drukte op de autowegen, draagt bij aan meer vitaliteit én zorgt voor minder uitstoot.

We zetten stappen in de invoering van 30 km/uur binnen de gehele bebouwde kom (met uitzondering van de Wittenburgerweg en het traject Stoeplaan–Groot Haesebroekseweg tot aan de Papegaaienlaan). Hiermee neemt het sluijverkeer af en neemt de verkeersveiligheid toe. Ook gaan we de mogelijkheden onderzoeken voor de invoering van venstertijden voor vrachtverkeer. Naast vergroting van de verkeersveiligheid, kan dat ook bijdragen aan minder drukte op de weg tijdens spitsuren.

Duurzaamheid

Op het gebied van energie en warmte zetten we de transitie door en volgen we de landelijke ambities. In Wassenaar moet de productie van afval omlaag. Samenwerking met inwoners en organisaties is hierbij essentieel. De nadruk vanuit de gemeente ligt daarom op informeren, stimuleren en faciliteren.

Doelstellingen

1. We komen actief op voor het behoud en de versterking van de identiteit en kwaliteiten van Wassenaar op het gebied van cultuur-, natuur- en landschapswaarden en het tevens vitaal, toekomstbestendig en toegankelijk houden daarvan.
2. We versterken het economisch vestigingsklimaat.
3. We brengen het onderhoudsniveau van de openbare ruimte omhoog.
4. We houden Wassenaar toekomstbestendig en zetten in op energie-, warmte- en watertransitie. Ook besteden we aandacht aan klimaatadaptatie om de schade door extreem weer te beperken (hitte, droogte, wateroverlast of overstromingen).
5. De hoeveelheid afval die in Wassenaar geproduceerd wordt moet naar beneden. Ook hier geldt de aanpak van informeren, stimuleren en faciliteren.
6. We vergroten de verkeersveiligheid, stimuleren het gebruik van de fiets en maken Wassenaar minder aantrekkelijk voor sluijverkeer. Ook maken we ons sterk voor een andere inrichting van de N44.
7. We houden ons aan onze wettelijke verplichtingen en we voeren ons vastgestelde beleid uit.

Wat gaan we daarvoor doen ?

Belangrijkste resultaten 2023

5.1.01 Digitaal Nachtregister

De financiële middelen voor het digitaal nachtregister en de drukte/ruimte-monitor zijn bij de vaststelling begroting 2023 komen te vervallen. In de begroting 2024 zijn hier weer middelen beschikbaar voor gesteld. Wassenaar accepteert dat recreatie en horeca bij ons groene profiel en onze functie in de regio horen. Onze eigen inwoners genieten er ook van en daarnaast zijn recreatie en horeca pijlers onder onze lokale economie. Maar we willen er wel grip op houden. Een nachtregister en een drukte-monitor voorzien beleid, handhaving en het gesprek met inwoners van data.

Ze zijn bijvoorbeeld essentieel om te kunnen volgen of maatregelen voor recreatiespreiding werken.

5.1.02 Druktemonitor/ruimte-monitor

Zie 5.1.01

5.1.03 Meerjarenprogramma 2.0 van Duin Horst & Weide 2022-2026

Het project "Naar een toekomstbestendig cultuurlandschap" is gestart als onderdeel van het Meerjarenprogramma 2.0 van Duin Horst & Weide voor de periode 2022-2026.

5.1.04 Herstel kwaliteit en beter leefbaar maken van de historische buitenplaatsen

De verwachting is dat de werkzaamheden in Rust en Vreugd zullen doorlopen tot in 2024. Het herstel van park de Wittenburg bevindt zich momenteel in de initiatieffase en zal naar verwachting in 2024 starten. Het budget van € 30.000 voor onderzoek herstel heuvel zal doorgeschoven moeten worden naar 2024. Evenzo het restauratiebudget van € 239.808. De eindplanning is 2025.

5.1.05 Actieplan geluid

Vanwege het uitstel van het vaststellen van een nieuw Wegencategoriseringsplan is het momenteel niet mogelijk om in te schatten wat de toekomstige geluidbelasting door wegverkeersgeluid zal zijn op veel wegen in Wassenaar. Hierdoor is er nog niet begonnen met het opstellen van een Actieplan Geluid of het bijbehorende participatietraject. Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat verwacht van alle gemeenten een definitieve versie van het actieplan voor het derde kwartaal van 2024. Ongeacht de beschikbaarheid van het Wegencategoriseringsplan, zal er in begin 2024 moeten worden gestart. Dit is van groot belang om onnodige investeringen te voorkomen waar geluidhinder moet worden verminderd, of om te zorgen dat er investeringen plaatsvinden waar dat wel nodig is. Het is cruciaal dat er duidelijkheid bestaat over de toekomstige snelheden op alle wegen in Wassenaar voordat het actieplan wordt opgesteld.

5.1.06 Nota bodembeheer

De geactualiseerde Nota bodembeheer is zo goed als klaar en wordt in 2023 nog in het besluitvormingsproces gebracht.

5.1.07 Schone gemeentewerf

Zie hieronder bij 'projecten/ investeringen': Gemeentewerf

5.1.08 Verbeterde luchtkwaliteit en teruggedrongen geluidhinder

Er wordt ingezet op een verbeterde luchtkwaliteit en het terugdringen van geluidhinder in Wassenaar. Dit gebeurt d.m.v. van een lobby voor het afwaarderen of ondertunnelen van de N44, het meten van vliegverkeerslawaaï en luchtkwaliteit en extra informatievoorziening voor inwoners, zowel als extra communicatie over houtstook.

5.2.01 Strandvisie

De focus van de strandvisie wordt herijkt en zal zich meer richten op een concreter plan voor de Wassenaarse slag e.o. Aan een startnotitie strandplan wordt momenteel gewerkt, waarbij de exacte scope en doelstelling(en) worden bepaald. De verwachting is dat in Q2 2024 gestart zal worden met het samenstellen van het strandplan.

5.2.02 Kwaliteitskeurmerk Blauwe Vlag

Op 11 mei 2023 is de blauwe vlag uitgereikt aan de Wassenaarse Slag door de Stichting Keurmerk Milieu, Veiligheid en Kwaliteit.

5.2.03 Applicatie Chainels

Chainels is een applicatie waarmee kan worden gecommuniceerd met huurders/ondernemers. De aanschaf ervan zou samenhangen met de bedrijfscontactfunctie van EZ.

De koers voor de bedrijfscontactfunctie alsmede de aanschaf van deze applicatie moet nog worden bepaald.

5.3.01 Beheervisie en Integraal beheerplan openbare ruimte

De Beheervisie Openbare Ruimte 2024-2028 is op 19 september 2023 door de Raad vastgesteld. Het Integraal Beheerplan Openbare Ruimte (IBOR) 2024-2028 zal naar verwachting in het eerste kwartaal 2024 worden opgeleverd

5.4.01 Lokale Energiestrategie 2.0

De Lokale Energiestrategie 2023-2026 is op 4 april vastgesteld. Met de vaststelling zijn aanvullende middelen toegewezen en aanvullende doelstellingen geformuleerd. Het werven van nieuw personeel gaat langzamer dan gedacht. De verwachting is dat pas aan het einde van het jaar alle vacatures zijn vervuld. De geraamde middelen voor capaciteit komen daarmee niet volledig tot besteding.

5.4.02 Buurtuitvoeringsplannen warmtetransitie (isolatie)

Het eerste buurtuitvoeringsplan (isolatie) is in een afrondende fase gekomen. Aan het einde van het jaar wordt deze opgeleverd.

5.4.03 Verhoogde dorpsbetrokkenheid verduurzaming

De klimaattafelbijeenkomst wordt 4x per jaar georganiseerd. Dit jaar komen er twee buurtteams bij.

5.4.04 RES 2.0

De voortgang van de RES 2.0 wordt 2x per jaar gemonitord. Wassenaar werkt samen met de regio aan de voortgang, met name op het gebied van "zon op dak" en parkeerplaatsen.

5.4.05 Advisering scholen, bedrijven, maatschappelijk vastgoed bij verduurzaming

Hierop is nog geen concrete voortgang opgeboekt. Gesprekken met bedrijven lopen. Maatschappelijk vastgoed is nog niet geïnventariseerd. De verwachting is dat in 2024 concrete hulp kan worden geboden.

5.4.06 Advisering verzwaring elektranet

In Rijksdorp wordt in lijn met de transitievisiewarmte gewerkt aan verzwaring van het net.

5.4.07 Maatregelen klimaatadaptatie in beeld brengen en uitvoeren

Voor klimaatadaptatie kijken we per herinrichtingsproject wat de mogelijke maatregelen om de gevolgen van extreem weer te verminderen. Ook wordt bij vergunningaanvragen geadviseerd welke klimaatadaptatiemaatregelen toegevoegd kunnen worden. Zo wordt gekeken naar opvang van hemelwater en het toevoegen van groen om hittestress te verminderen. Dit loopt op schema en volgens gemaakte afspraken uit het coalitieakkoord.

5.4.08 Klimaatstresstest

De Klimaatstresstest is begonnen met een startsessie en tot het eind van 2023 komen er nog verschillende werksessies. Naar verwachting zullen de resultaten van de stresstest medio 2024 worden opgeleverd.

5.5.01 Zijbelading huisvuilauto's

5.5.02 Vermindering hoeveelheid restafval

De doelstelling voor Wassenaar is om komende jaren het restafval met 10 kg per jaar te laten dalen. Aankomend jaar wordt in samenwerking met Avalex een onderzoek gedaan naar het verbeteren van het scheiden van Groente,- Fruit,- Tuinafval en Etensoverblijfselen.
Met name op het gebied van restafval is er nog ruimte voor verbetering.

5.6.01 Versnelde invoering 30 km/u

In het vorige coalitieakkoord was vastgelegd dat de invoering van 30 km/u versneld zou worden doorgevoerd in het dorp. In het huidige coalitieakkoord is echter aangegeven dat hiermee pragmatisch zal worden omgegaan en dat is uitgewerkt in het wegencategoriseringsplan. Het is de verwachting dat het ontwerpplan op 21 november 2023 door de raad wordt vrijgegeven voor inspraak.

5.6.02 Afgenomen ongewenst doorgaand verkeer, en ingevoerde venstertijden vrachtverkeer

Een extern adviesbureau heeft onderzocht welke mogelijkheden er zijn om het ongewenst doorgaand verkeer te weren. Het invoeren van venstertijden voor vrachtverkeer is niet meer opgenomen in het huidige coalitieakkoord en wordt daarom niet verder onderzocht. Het onderzoek van de consultant is afgerond. Bestuurlijke besluitvorming zal na vaststelling van het wegencategoriseringsplan plaatsvinden.

5.6.03 Vervangen snelheidsmeters/-displays

De snelheidsdisplays zijn aangeschaft en momenteel in gebruik.

5.6.04 Verbeterde verkeersveiligheid rond scholen

Project gaat niet door.

5.6.05 Verbeterde algehele verkeersveiligheid

Vanuit het fietsveiligheidsplan worden dit jaar twee van de vier fietsoversteekplaatsen verbeterd, en de overige twee fietsoversteekplaatsen in 2024. Het voorstel is om het restantbudget hiervoor over te hevelen naar 2024. Daarnaast zal de software van de verkeerslichten van de N44 in het vierde kwartaal 2023 worden aangepast, wat naar verwachting zal bijdragen aan een verbetering van de verkeerssituatie op het Rozenplein en de Lange Kerkdam.

5.6.06 Openbare laadpalen elektrische fietsen

Dit project was opgenomen in het vorige coalitieakkoord, maar in het huidige coalitieakkoord is bepaald dat er alleen laadpalen zullen worden geplaatst in de nabijheid van het strand.

5.6.07 Geactualiseerd parkeerbeleid

Een belangrijke stap in het proces van het nieuwe parkeerbeleid is de uitgangspuntennotitie, die de kaders en doelen voor het beleid schetst. Deze notitie wordt eind 2023 ter besluitvorming voorgelegd aan de raad. Bij goedkeuring door de raad in januari 2024 wordt de nota Parkeerbeleid ter inzage gelegd voor inspraak in de 1e kwartaal 2024 en daarna definitief vastgesteld door de raad.

Projecten / investeringen

5.99.01 Lokale energiestrategie

Realisatie / voortgang

budget project / investering

De Lokale Energiestrategie 2023-2026 is 4 april vastgesteld. Met de vaststelling zijn aanvullende middelen toegewezen en aanvullende doelstellingen geformuleerd. Het vinden van nieuw personeel gaat langzamer dan gedacht. De verwachting is dat pas aan het einde van het jaar alle vacatures zijn vervuld. De geraamde middelen voor capaciteit komen daarmee niet volledig tot besteding en zal terugvallen in de algemene reserve. Zie verder de onderdelen resultaat 5.4.01 / 5.4.05.

5.99.02 Beeldkwaliteitsplan Centrum

Realisatie / voortgang

budget project / investering

Het beeldkwaliteitsplan is onderdeel van het brede plan voor versterking van de dorpskern dat is opgesteld. De financiële aspecten worden op dit moment uitgewerkt. Op basis hiervan wordt het definitieve raadsvoorstel in de raad van 19 december 2023 behandeld.

5.99.03 Havenkade

Realisatie / voortgang

budget project / investering

Het project Havenkade is in uitvoering, waarbij fase 1 en 2 bijna volledig zijn afgerond, alleen het straatwerk moet nog worden voltooid. Dit volgt na gereed nieuwbouw Havenkade 71, 3e/4e Q 2023. Fase 3 is gestart en verloopt volgens planning. Er wordt geen budgetoverschrijding verwacht.

5.99.04 Vervanging Hofcampbrug

Realisatie / voortgang

budget project / investering

De Hofcampbrug is inmiddels vervangen en is weer open voor verkeer. Door onvoorziene nagekomen kosten is het totale beschikbare investeringskrediet met € 30.000 overschreden. Er moet nog een definitieve opdracht komen van het college m.b.t. het terugplaatsen van de parkeerplaatsen bij de stomerij.

5.99.05 Prinsenweg

Realisatie / voortgang

budget project / investering

De uitvoering van dit project is afhankelijk van het wegencategoriseringsplan. Na vaststelling van dit plan en de bewonersparticipatie wordt een definitief ontwerp gemaakt en wordt de aanbesteding ingezet.

5.99.06 Rijksdorp

Realisatie / voortgang

budget project / investering

Met betrekking tot het project Rijksdorp zijn twee participatieavonden gehouden met de bewoners van de wijk. Naar aanleiding hiervan zijn enige zaken in het ontwerp aangepast. Op dit moment wordt het bestek na eerste controle aangepast. Hierna kan het project aanbesteed worden. Het project zal worden uitgevoerd gelijk met de door Liander geplande netverzwaring in deze wijk. In overleg met Liander kan de uitvoering starten.

5.99.07 Wassenaarse Slag

Realisatie / voortgang

budget project / investering

De rijbaan van de Wassenaarse Slag moet voorzien worden van nieuw asfalt. Om een vergunning hiervoor te krijgen van de ODH moet een aanvullend flora- en faunaonderzoek worden uitgevoerd. De planning is dat dit onderzoek in het 2e kwartaal 2024 kan worden afgerond zodat de ODH in het 3e kwartaal 2024 de vereiste vergunning kan afgeven. De werkzaamheden zouden dan in november 2024 kunnen starten. Dit is een jaar later dan gepland.

5.99.08 Hofcampweg Burmanlaan

Realisatie / voortgang

budget project / investering

Project Hofcampweg-Burmanlaan is in voorbereiding. Bewoners zijn door middel van een informatieavond betrokken bij de werkzaamheden. Met de opmerkingen en wensen zal zoveel mogelijk rekening gehouden worden in het maken van het uiteindelijke ontwerp. Budget zal meegenomen worden naar 2024.

5.99.11 Oostdorp

Realisatie / voortgang

budget project / investering

Oostdorp is een onderhoudsproject. Er zal pas in uitvoering gegaan worden nadat de woningbouwvereniging klaar is met de bouwwerkzaamheden. Verwachting 2026. Budget zal voor 2026 geraamd worden.

5.99.12 Verlagen max snelheid naar 30 km/h

Realisatie / voortgang

budget project / investering

In het vorige coalitieakkoord was opgenomen dat 30 km/h versneld wordt ingevoerd in het dorp. In het huidige coalitieakkoord is aangegeven dat hiermee pragmatisch wordt omgegaan. Het wegencategoriseringsplan zal in 2023 ter inzage worden gelegd, en naar verwachting begin 2024 worden vastgesteld.

5.99.13 Snelheidsmeters en snelheidsschermen

Realisatie / voortgang

budget project / investering

De snelheidsschermen zijn aangeschaft en inmiddels in gebruik.

5.99.14 Doseerverkeerslichten ongewenst doorgaand verkeer

Realisatie / voortgang

budget project / investering

Een extern adviesbureau heeft onderzocht welke mogelijkheden er zijn om het sluipverkeer te weren. Het onderzoek van de consultant is afgerond. Bestuurlijke besluitvorming zal na vaststelling van het wegencategoriseringsplan plaatsvinden.

Toelichting budget

Kosten elektra openbare verlichting (structureel nadeel € 220.000)

De tarieven van de elektra voor de openbare verlichting zijn ten opzichte van 2022 in 2023 fors gestegen. Hier was in de begroting al deels rekening mee gehouden, maar toch viel deze stijging hoger uit dan voorzien. Hierdoor vallen de werkelijke kosten naar verwachting € 220.000 hoger uit dan begroot.

Vervangen elektrakasten markt (incidenteel nadeel € 27.600)

Omdat deze in zeer slechte staat waren zijn de elektrakasten op de markt vervangen. In de Voorjaarsnota 2023 was hiervoor een bedrag van € 25.000 opgenomen. De uiteindelijke kosten hiervoor bedroegen € 52.600.

Hogere opbrengsten degeneratievergoeding kabels en leidingen (incidenteel voordeel € 100.000)

De begrote baten degeneratievergoedingen voor aanleg kabels en leidingen bedragen € 185.000. Van deze baten is € 140.000 incidenteel geraamd in verband met de aanleg van een glasvezelkabelnet binnen Wassenaar. De werkelijke baten zullen naar verwachting voor 2023 € 285.000 bedragen. Deze hogere baten zijn met name het gevolg van een hogere opbrengst degeneratievergoeding in verband met de aanleg van het glasvezelkabelnet.

Vervangen voetgangersbrug in park Rust en Vreugd (incidenteel nadeel € 50.000)

Tijdens de zomerstorm afgelopen juli is de voetgangersbrug in park Rust en Vreugd ernstig beschadigd. Hierdoor moest deze brug geheel worden vervangen. De kosten hiervoor bedroegen € 50.000.

Schoonmaken strand (incidenteel voordeel € 50.000)

Mede door het minder mooie weer in juli en augustus zijn hoefden er op het strand minder te worden schoongemaakt dan afgelopen jaar. Dit levert een incidenteel voordeel op van € 50.000.

Baggeren waterwegen (dotatie € 500.000 aan voorziening waterwegen ten laste van spaarvoorziening riolering)

Door uitputting van de voorziening waterwegen wordt voorgesteld om een dotatie van € 500.000 toe te voegen aan deze voorziening en deze te dekken door een eenmalige onttrekking aan de spaarvoorziening riolering. Deze voorziening heeft nu een saldo van ruim € 11.000.000 euro. Ook na een onttrekking van € 500.000 is het saldo van deze voorziening meer dan voldoende om de vervangingen en het groot onderhoud voor rioleringen in de komende jaren te kunnen dekken. Ook worden door het tijdig uitvoeren van de benodigde baggerwerkzaamheden onnodige extra onderhoudskosten aan de riolering voorkomen.

Applicatie Chainels (budgetneutraal € 11.000 overhevelen van 2023 naar 2024)

Chainels is een applicatie waarmee kan worden gecommuniceerd met huurders/ondernemers. De aanschaf ervan zou samenhangen met de bedrijfscontactfunctie van EZ. De koers voor de bedrijfscontactfunctie alsmede de aanschaf van deze applicatie moet nog worden bepaald. Voorgesteld wordt om het budget met dekking uit de algemene reserve over te hevelen van 2023 naar 2024.

Evenementenbeleid (budgetneutraal van 2023 naar 2024 € 50.000)

Er is een start gemaakt met het opstellen van het evenementenbeleid, maar dit wordt in 2024 vastgesteld. Voorgesteld wordt om het budget van € 50.000 met dekking uit de Reserve Grote Projecten over te hevelen naar 2024.

Economische visie (overhevelen budget van 2023 naar 2024 € 50.000)

Er is een start gemaakt in 2023. Begin 2024 wordt een bureau ingehuurd om deze voor besluitvorming gereed te krijgen in 2^e kwartaal 2024. Voorgesteld wordt om het budget van 50.000 over te hevelen naar 2024.

Klimaatstresstest (overhevelen budget van 2023 naar 2024 € 18.500)

De oplevering van de Klimaatstresstest wordt verwacht tegen het einde van het eerste kwartaal van 2024. De eerste termijn is al betaald, het resterende budget zal worden overgeheveld naar 2024.

Advieskosten onderzoeken N44-MRDH (overhevelen budget van 2023 naar 2024 € 30.000)

Er vinden in 2024 nog vervolgonderzoeken plaats voor de N44 (MRDH). Voorgesteld wordt om het geprognosticeerd restantbudget van € 30.000 over te hevelen naar 2024.

Herstel heuvel De Wittenburg (overhevelen budget van 2023 naar 2024, € 121.500)

De verwachting is dat de werkzaamheden in Rust en Vreugd zullen doorlopen tot in 2024. Het herstel van park de Wittenburg bevindt zich momenteel in de initiatieffase en zal naar verwachting in 2024 starten. Het gesubsidieerde budget van € 13.500 voor onderzoek herstel heuvel zal doorgeschoven moeten worden naar 2024. Evenzo het gesubsidieerde restauratiebudget van € 108.000. De eindplanning is 2025.

Bijlage 1. Gedetailleerd totaaloverzicht wijzigingen Najaarsnota

("+" = voordeel, "-" = nadeel)	2023	2024	2025	2026	2027
Programma 1	-43.000	-63.000	-63.000	-63.000	-28.000
Hogere uitgaven Functioneel Leeftijds ontslag Veiligheidsregio Haaglanden (VRH)	-45.000	-35.000	-35.000	-35.000	
Hogere baten leges Algemene Plaatselijke Verordening (APV)	30.000				
Onderhoud en opslag strandpost Wassenaarse reddingsbrigade	-28.000	-28.000	-28.000	-28.000	-28.000
Programma 2	-224.000	-622.000	-470.000	-470.000	-470.000
Specifieke uitkering gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid (GOAB) - lagere baten	-260.000	-260.000	-260.000	-260.000	-260.000
Specifieke uitkering gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid (GOAB) - lagere lasten	260.000	260.000	260.000	260.000	260.000
Vergoeding boventallig onderwijzend personeel	-30.000	-30.000	-30.000	-30.000	-30.000
Specifieke uitkering (SPUK) meerkosten energie openbare zwembaden - hogere lasten	-587.000				
Specifieke uitkering (SPUK) meerkosten energie openbare zwembaden - hogere baten	587.000				
Cultuur	66.000				
Ouder met Power	45.000				
Kinderopvang toeslag Sociaal Medische Indicatie (SMI)	-50.000	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000
Wet Inburgering		-585.000	-585.000	-585.000	-585.000
Wet Inburgering		585.000	585.000	585.000	585.000
Herijking subsidie relaties (overhevelen budget van 2023 naar 2024)	40.000	-40.000			
Praktijkondersteuner huisartsen JGGZ	75.000				
Afwikkeling kinderopvangtoeslagaffaire - hogere lasten	-45.000				
Afwikkeling kinderopvangtoeslagaffaire - hogere baten	45.000				
Bundeling uitkeringen inkomensvoorzieningen gemeenten (BUIG) - lagere baten	-205.000	69.000	69.000	69.000	69.000
Bundeling uitkeringen inkomensvoorzieningen gemeenten (BUIG)- lagere lasten	230.000	-69.000	-69.000	-69.000	-69.000
Schuldhelpverlening	40.000				
Bijzondere bijstand en armoedebeleid	80.000				
Energiefonds lagere inkomens lagere lasten	485.000				
Lagere onttrekking uit de Algemene Reserve door lagere lasten energiefonds lagere inkomens	-485.000				
Specifieke uitkering (SPUK) energiearmoede - overboeking naar programma 4	-367.220				
Specifieke uitkering (SPUK) energiearmoede - overboeking naar programma 4	367.220				
Advieskosten Besluit bijstandsverlening Zelfstandigen (BBZ) en re-integratie	40.000				
Wmo-maatwerkvoorzieningen en regiotaxi	180.000				
Wmo-voorzieningen: woningaanpassingen, rolstoelen en vervoersvoorzieningen	150.000				
Decentralisatie beschermd wonen	29.000	-20.000			
Maatwerkvoorzieningen Jeugdwet - niet realiseren van het voordeel uit VJN23	-200.000				
Omvorming JeugdhulpPlus (bijdrage continuïteit)	-54.000				
Dekking uit de Reserve Sociaal Domein - omvorming JeugdhulpPlus	54.000				
Hogere lasten en indexatie zorglasten Jeugdwet	-450.000	-375.000	-415.000	-415.000	-415.000
Jeugdgezondheidszorg	-12.000	-32.000			
Combisporthal Dr. Mansveltkade (raadsbesluit 24 oktober 2023)	-75.000	-100.000			
Instandhoudingsvergoeding Kievieten Sporthal Beheer BV	-177.000				

Programma 3	714.180	371.180	464.180	361.180	802.180
Algemene uitkering Gemeentefonds - effect Septembercirculaire	105.000	472.000	360.000	257.000	698.000
Vergoeding energietoeslag middels uitkering Gemeentefonds	650.000	204.000			
Energietoeslag lagere inkomens - hogere lasten in Programma 2	-650.000	-204.000			
Lagere baten stelpost energiebijdrage maatschappelijke instellingen	-300.000				
Lagere lasten energiebijdrage maatschappelijke instellingen (lagere lasten in Programma 2)	270.000				
Rentevoordeel schatkistbankieren	400.000				
Kwaliteitsplan juridisch control (overhevelen budget van 2023 naar 2024)	80.000	-80.000			
Landelijke verkiezingen november 2023	-70.000				
Onderzoek gemeentewinkel en gemeentewerf (overhevelen budget van 2023 naar 2024)	70.000	-70.000			
Integraal huisvestingsplan voor bestuurscentrum en gemeentewerf (overhevelen budget van 2023 naar 2024)	50.000	-50.000			
Dekking reserve Grote Projecten integraal huisvestingsplan bestuurscentrum en gemeentewerf	-50.000	50.000			
Invoeren kostendekkende huren (overhevelen budget van 2023 naar 2024)	55.000	-55.000			
Ontvlechting Sociaal Domein Voorschoten -Wassenaar (overhevelen budget van 2023 naar 2024)	75.000	-75.000			
Dekking uit de Algemene Reserve- ontvlechting Sociaal Domein Voorschoten- Wassenaar (2023 naar 2024)	-75.000	75.000			
Verhogen budget NPHD	-20.000				
Bijdrage budget NPHD van gemeente Leidschendam-Voorburg en gemeente Voorschoten	20.000				
Kwartiermaker Cultuurlandschap NPHD (overhevelen budget van 2023 naar 2024)	90.000	-90.000			
Dekking Reserve Grote Projecten Kwartiermaker Cultuurlandschap NPHD (overhevelen budget van 2023 naar 2024)	-90.000	90.000			
Pensioenverzekering wethouders	104.180	104.180	104.180	104.180	104.180
Programma 4	52.000	-100.000	-	-	-
Vorbereidingskrediet Kievietsschool - niet activeerbare lasten	-48.000				
Aanpassing specifieke uitkering (SPUK)energiewaarde - overboeking uit programma 2	367.220				
Aanpassing specifieke uitkering (SPUK)energiewaarde - overboeking uit programma 2	-367.220				
Specifieke uitkering (SPUK) energiewaarde- aanvullende beschikking 2023	161.000				
Specifieke uitkering (SPUK) energiewaarde- aanvullende beschikking 2023	-161.000				
Havengebied (overhevelen budget van 2023 naar 2024) *	100.000	-100.000			
Visie Omgevingswet (overhevelen budget van 2023 naar 2024)	90.000	-90.000			
Dekking Reserve Grote Projecten- Visie Omgevingswet (overhevelen budget van 2023 naar 2024)	-90.000	90.000			
Woonwageningen Lagerweide en Ruigelaan (overhevelen budget van 2023 naar 2024)	28.000	-28.000			
Dekking uit opbrengst anterieure overeenkomst (overhevelen budget van 2023 naar 2024)	-28.000	28.000			
Herontwikkeling Den Deylschool en ontwikkeling gemeentewerf		-350.000			
Dekking herontwikkeling Den Deyl en ontwikkeling gemeentewerf (uit grondopbrengsten)		350.000			

Programma 5	4.900	-372.500	-220.000	-220.000	-220.000
Kosten elektra openbare verlichting	-220.000	-220.000	-220.000	-220.000	-220.000
Vervangen elektrakasten markt	-27.600				
Hogere opbrengsten degeneratievergoeding kabels en leidingen	100.000				
Vervangen voetgangersbrug in park Rust & Vreugd	-50.000				
Schoonmaken strand	50.000				
Baggeren waterwegen - onttrekking spaarvoorziening riolering	500.000				
Baggeren waterwegen- dotatie voorziening waterwegen	-500.000				
<i>Vervolg Programma 5</i>					
Applicatie Chainels (overhevelen budget van 2023 naar 2024)	11.000	-11.000			
Dekking Algemene Reserve- Applicatie Chainels (overhevelen budget van 2023 naar 2024)	-11.000	11.000			
Evenementenbeleid (overhevelen budget van 2023 naar 2024)	50.000	-50.000			
Dekking Reserve Grote Projecten Evenementenbeleid	-50.000	50.000			
Economische visie (overhevelen budget van 2023 naar 2024)	50.000	-50.000			
Klimaatstresstest (overhevelen budget van 2023 naar 2024)	18.500	-18.500			
Advieskosten onderzoeken N44 -MRDH (overhevelen budget van 2023 naar 2024)	30.000	-30.000			
Herstel heuvel De Wittenburg budget (overhevelen budget van 2023 naar 2024)	121.500	-121.500			
Herstel heuvel De Wittenburg (overhevelen subsidie van 2023 naar 2024)	-121.500	121.500			
Groene zone (overhevelen budget van 2023 naar 2024)	54.000	-54.000			
TOTAAL Najaarsnota 2023	504.080	-786.320	-288.820	-391.820	84.180

Financiën

Financiële ontwikkeling per programma

Bedragen x € 1.000,- ("-" = nadeel / "+" = voordeel)	2023	2024	2025	2026	2027
Primitieve begroting	326	32	368	-4.314	-4.077
Begrotingswijzigingen door de raad vastgesteld (incl. VJN23)	-2.649	0	0	0	0
Saldo	-2.323	32	368	-4.314	-4.077

Wijzigingen najaarsnota per programma

P1 Veiligheid en handhaving	-43	-63	-63	-63	-28
P2 Mens en Maatschappij	-224	-622	-470	-470	-470
P3 Bestuur en middelen	714	371	464	361	802
P4 Fysieke leefomgeving	52	-100	0	0	0
P5 Natuur, klimaat en Mobiliteit	5	-372	-220	-220	-220
Totaal wijzigingen	504	-786	-289	-392	84
Najaarsnota 2023					
Begroting na wijziging	-1.819	-754	79	-4.706	-3.993